DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL.

VIII. évfolyam. 170. sz.
Szerda, 1931 julius 29.

12 FILLÉR.

A londoni konferencia és a magyar szükségrendeletek

Irta: **Szinyei Merse Jenő**, országgyülési képviselő.

A londoni konferencia, kétségkivül, csalódást jelent azok számára, akik attól a németországi pénzügyi válság gyökeres és végleges megoldását várták. A meghozott határozat, valóban, nem tartalmazza még azokat az intézkedéseket, amelyek, akár a Németországot terhelő rövid lejáratu kölcsönöknek hosszu lejáratu kölcsönökké való átváltoztatását akár pedig ujabb kölcsönök kibocsátását jelentenék. Az eredmény, inkább csak a pillanatnyi helyzet megkönyitése és a *további tanácskozások lehetőségének a biztositása.*

Mégis nagy tévedés volna a meghozott határozat jelentőségét és fontosságát fel nem ismerni és pedig nemcsak a nemzetek egymásrautaltságának szempontjából, hanem abban a vonatkozásban is, amelyet a középeurópai államoknak és elsősorban Németországnak hitelélete terén, az utóbi időben fellépett bizalmi válság enyhitésére van hivatva gyakorolni. A határozat bevezető szavai ugyanis félreérthetetlenül leszögezik, hogy a Németországban levő tőkéknek legutóbbi tulzott és a sulyos pénzügyi válságot megteremtő kivonását *a bizalom hiánya idézte elő, amelyet az ország gazdasági és pénzügyi helyzete nem indokolt.*

Jól esik a konferencián résztvett hét állam 18 miniszterének ezt a határozott megállapitását olvashatni. Mert ha Németország gazdasági és pénzügyi helyzete nem indokolta a bizalom hiányát és az ennek nyomába lépett tőkekivonásokat, akkor *nálunk ilyen bizalomhiánynak, pénzügyi pánik nak még kevésbé lehetett meg az indoka és alapja.* Nem pedig azért, mert egyrészt az általános világgazdasági válság közepette is sikerült eddig hazánk gazdasági életét a legnagyobb bajoktól megóvni, másrészt, mert gazdasági életünk ezidőszerint csaknem teljesen független lévén a német és osztrák gazdasági élettől, a Németországban és Ausztriában kiélesedett gazdasági válságnak nem kellett szükségképpen a magyar gazdasági és hiteléletre kihatnia.

A nemzetközi pénzpiacokon fellépett nagymérvü bizalmatlanság és idegesség azonban, — bár a londoni konferencia utólagos megállapitása szerint indokolatlanul, — mint tudjuk nemcsak Németországgal, hanem velünk szemben is jelentkezett. Ehhez járult, hogy a *magyar állam részére julius elsején egészen határozott formában kilátásba helyezett öt millió font rövid lejáratu kölcsön megszerzése éppen a közbejött németországi események miatt halasztást szenvedett.*

A magyar kormány, nagyon bölcsen és helyesen, felismervén a magyar gazdasági életre káros következményekkel járó, ezeket a jelenségeket, gyors intézkedések megtételére határozta el magát és a törvényhozás nem lévén együtt, kibocsátotta a pénzforgalom korlátozását célzó u. n. »szükségrendeleteket«.

E rendeletek törvényesitését, utólagos jóváhagyását kéri most a kormány az országgyüléstől abban a törvényjavaslatban, amely a *gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensulyának biztositásáról szól* és amelyet a pénzügyminiszter ur a londoni konferenciának befejezésével majdnem egyidejüleg, a képviselőház ülésén benyujtott.

Az országgyülés a maga utólagos jóváhagyását e rendeletek kibocsátásához nyugodtan megadhatja *mert azokra legelsőrendü közgazdasági érdekeink megóvása céljából szükség volt* és általuk vált lehetővé a magyar gazdasági élet további menetét a bár indokolatlan, de kétségkivül megnyilvánuló bizalmi válság közepette biztositani.

Kiderült a balmazujvárosi kettős gyilkosság rejtélye, a gyilkost elfogták

(Tudósitás a 3-ik oldalon.)

A képviselőház megkezdte a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását

Éber Antal nagy beszédben mutatott rá, hogy a rendkivüli intézkedésekre szükség volt — Fontos, hogy a kormányzás Bethlen kezében maradjon — A kormányt nem lehet felelőssé tenni a gazdasági bajokért

Budapest, jul. 28. A képviselőház ülését pontban 10 órakor nyitotta meg **Almásy** László elnök.

Bejelentette, hogy Takách Géza és társai inditványt nyujtottak be hogy holnaptól kezdve nyolcórás ülésen tárgyalja a Ház **a felhatalmazási törvényjavaslatot.**

Ezután **Temesváry** Imre előadó ismertette a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensulyának biztositásáról szóló törvényjavaslatot.

— Hazánk gazdasági életét sikerült a sulyosabb gazdasági válságoktól megóvni, — mondotta — mégis arra való tekintettel, hogy a tőke általában tartózkodóvá lett és ennek hatásai a magyar gazdasági életben is kezdtek mutatkozni, a külföldi kölcsön megszerzése pedig késedelmet szenvedett; nehogy a németországi s ausztriai események hatása alatt a magyar gazdasági élet normális menete a tömeghisztéria következtében károsan befolyásoltassék, a kormány nak halasztást nem türő intézkedéseket kellett tennie. — Ezután részletesen ismertette a kormány eddig kiadott rendelkezéseit, majd azt hangoztatta, hogy **a rendeletek kiadása parancsoló szükség volt.** — Végül kérte, hogy a kisebbségi véleménnyel szemben a törvényjavaslatot fogadja el a Ház. (Élénk éljenzés és taps a jobboldalon és a középen.)

Kisebbségi vélemény.

Györki Imre, aki Farkas Istvánnal együtt kisebbségi véleményt terjesztett be, hosszabb beszédben részletesen megokolta a kisebbségi véleményt. Kérte, hogy **a Ház utasitsa vissza a törvényjavaslatot** és mondja ki, hogy a kormány helyezze hatályon kivül a törvényes felhatalmazás nélkül kiadott és a pénzintézetek pénztárainak zárvatartására vonatkozó rendelkezéseit, valamint azokat a rendelkezéseket is, amelyeket a kormány az elrendelt bankszünnapok következtében ugyancsak kiadott. Javasolta, hogy a kormány nyujtson be legrövidebb időn belül olyan törvényjavaslatot, amelyben konkretizálja, melyek azok az állami kiadások, melyeknek csökkentésével az államháztartás egyensulyát biztositani kivánja. Végül mondja ki a képviselőház, hogy az államháztartás egyensulyának biztositása semmiesetre sem történhetik az állami bevételek fokozásával, hanem csak is a kiadások és különösen a luxuriózus kiadások erőteljes megszoritásával. — Ezután a kormány gazdasági politikáját birálta éles szavakkal. Kifogásolta, hogy kétmillió métermázsa buzát denaturáltattak.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter erélyesen szól a szélsőbaloldal felé: Nem igaz! nem felel meg a valóságnak! Csak 20 ezer métermázsa volt!

Györki Imre végül határozati javaslatot terjesztett be, amely szerint a képviselőház utasitja a kormányt, nyujtson be a munkapiac védelméről törvényjavaslatot, amelyben kimondja, hogy állás nem tölthető be olyannal, akinek már jövedelmező állása van, mert csak igy tudnak ujabb munkaalkalmat teremteni.

Ezután **Éber** Antal szólalt fel.

Éber Antal a felhatalmazási javaslat mellett.

Éber Antal beszéde elején hangoztatta, hogy az előterjesztett kisebbségi véleménnyel szemben az előadói javaslatot fogadja el, mindenekelőtt azért, mert mindazokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a pénzforgalom tekintetében életbeléptetett, az adott helyzetben szükségesnek, sőt elkerülhetetlennek tartja.

Szeder Ferenc: Ez a bankárszempont. (Zaj.)

Éber Antal: Nem bankárszempont, — hanem a magyar valuta szempontja, amelynek épsége mindenkinek egyaránt érdeke. Teljesen tudatában vagyok — folytatta azután — mindazoknak a sulyos bajoknak és nehézségeknek, amelyeket a pénzforgalom ilyen korlátozása előidézett, mégis nekem az a meggyőződésem, hogy sokkal könnyebb a felelősséget

vállalni ezekért a bajokért, **mint lehetne azért, ha julius 13-án, a német világesemények után szabadon hagytuk volna a bankforgalmat, a betétek kivételét, ami aztán maga után vonta volna az inflációt.** Minden hátrányuk ellenére is helyeslem a tett intézkedéseket és nem tudom osztani a Rassay Károly által hangoztatott azt a felfogást, hogy elegendő lett volna a devizaforgalom korlátozása, mig a pengőforgalmat szabadon kellett volna hagyni.

— Önmagában hiába korlátozták volna a devizaforgalmat. Ha elképzeljük, hogy a betétek 10 százaléka került volna kifizetésre a német események nyomán támadt pánikban, **ez olyan pengőinflációt idézett volna elő, amelyet mindenki sulyosan megérzett volna.** Ami tehát a pénzforgalom tekintetében történt, azt, mint elkerülhetetlen rosszat helyeslem. Helyeslem azért is, mert a kormánynak az az álláspontja, hogy amint a viszonyok megengedik, ezeket a korlátozásokat egy nappal sem fogja tovább fenntartani.

— Legfontosabbnak tartom most olyan helyzet előidézését, amelyben a korlátozásokat meg lehessen szüntetni.

Mi, szegény ország a gazdasági világválság elintézésében kevés szerepet játszunk.

— Ha az összes közgazdasági és pénzügyi szempontokat figyelembe vesszük, akkor a kormány pénzügyi és közgazdasági politikáját — tárgyilagosan nézve a dolgokat — elitélni nem lehet.

— Éppen a mai időkben helyezem a legnagyobb sulyt arra, hogy a kormányzat, amely az országot ebből a bajból kivezeti, Bethlen István gróf miniszterelnök kezében maradjon

— A szocialisták szónoka igen mellékesen kezelte a kérdést, hogy a bajok okozója a világválság. — Ugy látszik, ennek a hangoztatása nem nagyon illeszkedik be a szociáldemokrata kritikába. Ennek a megdönthetetlen igazságnak az elismerése, ugy látszik, meglehetős nehézséget okozna kritikájuk felépitésénél. De ha objektivitással itélkezünk, el kell mondanunk, olyan gazdasági világválsággal állunk szemben, amelynek hátrányaival és következményeivel majdnem tehetetlenül állunk szemben. — Hogy mi okozza ezeket a bajokat, vajjon pénzügyi okok, tultermelés, vagy az-e, ami minden világháboru után előáll: az anyagcsere zavar, amely megakadályozza, hogy a nyersanyagra szoruló országok hozzájussanak ahhoz, amit maguk nem termelnek, — ezek a kérdések még kivizsgálás alatt állanak. Az azonban tény, hogy

mi, szegény ország, a gazdasági világválság mikénti elintézésében vajmi kevés szerepet játszunk.

Szenvedő alanyai vagyunk ennek a válságnak.

Nem lehet igazságosan a kormányt százszázalékosan felelőssé tenni a jelentkezett bajokért, melyeknek oka semmi más, mint szerencsétlen, áldatlan helyzetünk, a melyben a háboru utáni szituáció következtében kerültünk.

A pénzügyi helyzet

A pénzügyi helyzettel foglalkozott ezután és hangsulyozta, hogy tiz esztendő óta hangoztatja — mennyire tul van dimenzionálva egész társadalmunk. Amikor ezt a nézetét a főváros törvényhatósági bizottságában kifejtette, szemrehányásokkal illették a baloldalról.

Felkiáltások a szocialistáknál: — Kik tettek szemrehányást?

Éber Antal: A szocialisták!

Fábián Béla: Mi nem tettünk szemrehányást!

Éber Antal: Demokrata részről is tettek nekem szemrehányásokat — És nem mult el olyan közgyülés, hogy a demokratapárt valami cimen ujabb épitkezéseket nem sürgetett volna. Itt állanak most a fővárosi bérházak, amelyek feleslegek.

Pakots József: Lillafüred nem felesleges?

Éber Antal: Kérem, **a fővárosnak annyi Lillafüredje van, hogy nem is akarok beszélni róluk.** (Derültség a jobboldalon és a középen, zajos ellentmondások a baloldalon.)

— Tegyük fel, — folytatja beszédét Éber Antal, — hogy az államháztartásban deficit van. Ha körülnézünk, hogy milyen a helyzet külföldön, — azt látjuk, hogy Franciaországban 450 millió pengő, Ausztriában 200 millió pengő, Németországban 1300 millió pengő, az Egyesült Államokban 5165 millió pengő volt a deficit. Igaz, hogy ebből következtetve nem lehet menteni azt, hogy itt az államháztartás deficites alapon vezettetnék, de ha egy évben, mint most is, megtörténik, hogy tartalék igénybevételére van szükség az egyensuly helyreállitása végett, akkor **azért nem lehet a kormánnyal szemben a legsulyosabb felelősség vádját hangoztatni.**

Az ország fizetési mérlege nincs egyensulyban.

— Ami az ország fizetési mérlegének egyensulyát illeti, tagadhatatlan, hogy nincs egyensulyban. A passziva akkora összeget tesz ki, mint amennyivel a külföldi adósságok, kamat és tőke törlesztésére tartozunk. **Körülbelül 180—200 millió pengőre van szükség, hogy eltüntessük a fizetési mérleg passzivájá**t. Ha a kereskedelmi mérlegünk 80 millió pengő aktivát tüntet fel, mint ahogyan ez volt, akkor 120 millió pengőnek száll le a fizetési mérleg passzivája. — **Minden társadalmi és gazdasági betegségnek a diagnózisa ez az állapot.** Ez az a baj, amelyen segiteni kell. A háboru utáni időkben társadalmi életünket tuldimenzionáltuk, de nemcsak mi hanem más államokban is ez történt. A világháboru után nem annak a szempontnak a szemelőtt tartásával érvényesitsük szociális igényeinket, hogy elvesztettük a háborut, hanem állandóan különböző igényekkel ostromoltuk a hatóságokat és a fővárost. — **Ezért a bünért mindenkinek kell vállalnia a felelősséget** (Zaj és ellentmondás a szélső baloldalon. Felkiáltások: Semmi közünk hozzá!)

Éber Antal: Nincsen egyetlen politikai párt sem, amely ezen a téren hibákat és bünöket el nem követett volna. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon és középen.)

Magyar Pál: Kinek a kötelessége az egyensúlyt fenntartani, nekünk? (Zaj)

Éber Antal: Amikor csak a kormányt teszi felelőssé, akkor nem érvényesül az osztó igazság, mert bűnöket követtek el egyformán minden oldalon és a középen. (Ellentmondás a baloldalon).

Fábián Béla: Verjék csak maguk a mellüket!

Éber Antal: A fővárosnál én voltam az, aki hangsúlyoztam, hogyha már van egy állami Operaház, amelyet a jelenlegi szegénységünk mellett soknak tartok, miért kell még egy operát fenntartani. (Állandó zaj a szélsőbaloldalon). Azonkivül luxus-elemiiskolákat épitettek.

Kabók Lajos: A templomok nem fájnak.

Elnök hosszasan csenget és figyelmezteti a képviselőket, hogy ne zavarják állandó közbeszólásokkal a szónokot.

Éber Antal: A svábhegyi erdei iskolát, a dianauccai modern iskolát, ahol aszbesztpadló és fürdő áll rendelkezésre, az ellenzéki képviselők kivánságára épitette a főváros.

Büchler József: Az összes iskolákat és fürdőket vállaljuk!

Kozma Jenő: És mi fizetjük.

Állandó nagy zaj az egész Házban és az elnök egymáután útasítja rendre a folyton közbeszóló képviselőket.

Éber Antal: Ez az, amit én mondtam, hogy mindenki különbnek tartja a saját igényeit.

A munkaalkalmak.

— A munkaalkalmak teremtésének kérdésében Snowden álláspontját fogadom el. A munkaalkalom, mint közgazdasági faktor, nem létezik. Nem lehet valami munkát végeztetni, ha az nem szolgál produktiv célokat, csak azért, hogy ezzel munkaalkalmat teremtsünk, mert ezeket a munkákat vagy adósságból, vagy adókból végeztetjük. Az adókkal még jobban megterhelik a lakosságot, az improduktiv célokra felhasznált adóságok sulyos következményekkel járnak.

A munkanélküli segély.

— A munkanélküli segély tekintetében magáévá teszi Teleszky János álláspontját, hogy ha két rossz között kell választani, vagyis, hogy munkanélküli segélyt adjanak-e vagy munkaalkalmat teremtsenek improduktiv munkák végeztetésével, inkább a kisebbik bajt, a munkanélküli segélyt vállalja, mert ezzel nem kötik le a nemzet tőkéjét. *Stalin legutóbb eltörölte a munkanélküli segélyt Oroszországban, mert éppen e segély miatt nagyon emelkedett a munkanélküliek száma.* Hivatkozik az egyik legnagyobb német gazdasági lap cikkére, amely azt fejtegeti, hogy minden erőnket az uj munka szentelésére kell forditani és a multat a vádaskodások és kiabálások helyett csendben likvidálni kell.

Kész réteslapok

üzletünkben mindég frissen, használatra kész állapotban kaphatók megfelelő használati utasitással. Ezek használata oly kényelmet biztosit a háziasszonyoknak, hogy — egyszeri kipróbálás után mindenki állandó vevője ezen cikknek.

Kontsek Géza
k. r. t.

Takarékosságra feltétlen szükség van

Ezután hangoztatta, hogy a takarékosságra feltétlen szükség van és az igazi takarékosság az, ha a közületek megszoritják müködési rádiuszukat és nem terjesztik ki a további területekre. Fizetési mérlegünk hiányát is csak takarékossággal tudjuk eltüntetni.

— *Le kell bontani a közüzemeket ugy az államnál, mint a városoknál* és nem lehet az, hogy az állami kultuszminiszterium és népjóléti miniszterium mellett legyen még egy fővárosi kultuszminiszterium és népjóléti miniszterium is. Az ilyen abnormis időkben az ilyen kettős szervezetek feleslegesek.

A hatósági üzemek.

Részletesen beszélt ezután a hatósági üzemekről és felsorolta az e téren fennálló anomáliákat, majd hangsulyozta, hogy a magángazdaságnak versenyt támasztó hatósági üzemek közgazdaságellenesek és társadalomellenesek is.

Éber Antal beszédét Fábián Béla állandóan közbeszólásokkal zavarja, ugy hogy az elnök háromszor is rendreutasitja.

A mentelmi bizottság elé!

Amikor azután Fábián Béla ujból közbeszól, Almássy elnök javasolja, hogy *mivel Fábián Béla háromszor intelemben részesült és engedetlenséget tanusitott az elnökkel szemben, a Ház utalja Fábián Bélát a mentelmi elé.*

A balodalon nagy zajjal fogadják az elnök inditványát, a Ház többsége azonban a mentelmi elé utasitja Fábián Bélát.

Éber Antal ezután folytatja beszédét.

A forgalmiadó emelés.

Györki Immre többször is közbeszól, hogy a forgalmi adó emeléséről beszéljen. Éber egy darabig nem válaszol, majd ezeket mondja:

— Tessék csak rámbizni, hogy megszavazok-e olyan javaslatot, amely a forgalmiadó emeléséről szól. Hü maradok azokhoz az elvekhez, amelyeket eddig hangoztattam és megláthatják, hogy *előre megkonstruált müharagjuknak és müfelháborodásuknak semmi értelme sem volt.*

Beszéde végén Éber Antal rámutat arra, hogy

a kormány az ország tekintélyét benn és künn megerősitette.

— Nagyon nehéz ut előtt állunk — mondotta — és hogy kikerüljünk a bajból, ennek az állami autoritás a nélkülözhetetlen alapja. Amikor olyan államférfi vezeti az országot, aki ezt az autoritást megóvja és megerősiti, teljes bizalommal bizza rá azt a munkát is, hogy a kivezető utat megtalálja.

Az egész jobboldal és a közép hosszantartó zajos éljenzéssel és tapssal fogadta Éber Antal beszédét és számosan hozzásiettek, hogy üdvözöljék. Elsőnek Bud János és Wekerle Sándor gratulált Éber Antalnak.

(Folytatása az 5-ik oldalon.)

Kiderült a balmazujvárosi családirtó rablógyilkosság borzalmas rejtélye

A gyilkos nem más, mint az áldozat sógora, aki az eladott tehén ára miatt gyilkolta meg Kecskés Sándornét és kistiát, azonban a pénz keresése közben a kutya megriasztotta

Drámai fordulatokban bővelkedett a nyomozás, mig végre a csendőrök a gyilkos személyét kideritették. — Kalapáccsal és téglával gyilkolt az elvetemült ember, aki a gyermekeket azért akarta agyonütni, hogy el ne árulhassák. — A bestiális gyilkost Szabó Sándornak hivják s valószinüleg előre készült borzalmas tettére.

Részletesen beszámoltunk már arról a bestiális tömeggyilkosságról, mely a mult héten csütörtökön éjjel 11 óra tájban történt Balmazujvároson, ahol a Bánlak Negyedik ucca 4. szám alatt

ismeretlen tettes sulyos kemény tárggyal szétloccsantotta Kecskés Sándorné született H. Nagy Eszter fejét.

Ugyanakkor agyonütötte a hat éves ifj. Kecskés Sándort, a három éves Kecskés Imrét pedig sulyosan megsebesitette.

A borzalmas gyilkosságot pénteken hajnalban a szomszédban lakó Simon Andrásné fedezte fel, aki

vérbefagyva találta a szerencsétlen családot.

Simonné a szörnyü felfedezés után szólt az egyik községi rendőrnek, aki azonnal a csendőrségre sietett s ott jelentést tett a gyilkosságról.

A csendőrség még pénteken reggel bevezette a nyomozást, egyben jelentést tett a megrázó kétszeres gyilkosságról az ügyészségnek, illetve vizsgálóbiróságnak.

A gyanu először az áldozat férjére, Kecskés Sándorra irá nyult, aki Debrecen határában a cséplésnél dolgozott már napok óta. A gyanu azonban csakhamar szétfoszlott, amennyiben Kecskés Sándor hitelt érdemlően alibit igazolt

Megbizható tanuk vollották, hogy az emlékezetes éjszakán Kecskés egy pillanatra sem mozdult el mellőlük s őt érintette a legborzasztóbban a szörnyü halálhir.

Végül is négy napi nyomozás után

a csendőrség hétfőn este elfogta a gyilkost Szabó Sándor balmazujvárosi földmives személyében.

A kis Kecskés Imrét pénteken beszállitották a debreceni sebészeti klinikára, ahol megoperálták. A mütét jól sikerült s a gyerek már a teljes javulás stádiumában van. Az elmult napokban

munkatársunk meglátogatta a klinikán a sebesült három éves kisfiut, aki azt mondotta, hogy azon a borzalmas éjszakán egy néni támadt rájuk.

A kis Kecskés Imre kijelentése alkalmas volt arra, hogy félrevezesse az embereket, most azonban, amikor a gyilkos már a csendőrség kezére került, bizonyos tekintetben teljesen érthető a gyerek vallomása. Kiderült ugyanis, hogy a tettes a gyilkosság éjszakáján kötőt viselt, igy azután a gyerek álmából való hirtelen felébredése után könnyen összetéveszthette a férfit az asszonnyal.

AZ ELŐZETES NYOMOZÁS

Mint tudvalevő, Preineszberger Jenő táblabiró, a központi vizsgálóbiróság elnöke pénteken délután dr Horváth Arthur és dr Borossy József törvényszéki orvosszakértők, továbbá dr Bényey Zoltán kir. ügyész társaságában kiszállott Balmazujvárosra, ahol a hullákat felboncolták, egyben pedig helyszini szemlét tartottak.

Kétségtelen megállapitást nyert, hogy a tettes előzőleg az udvaron levő csalamádé között bujt meg

s amikor a környéken minden elcsendesült, akkor fogott hozzá, hogy a Kecskés-családot lemészárolja.

Az első pillanatban a nyomozó hatóságok teljesen tanácstalanul álltak a gyilkos személyét illetően. Pénteken délelőtt még azt sem lehetett tudni, hogy a tettes bosszuból gyikolta-e meg az ártatlan áldozatokat, avagy ki akarta őket rabolni.

BEIGAZOLÓDIK A FÉRJ GYANUJA

A vizsgálat során többek között kihallgatták Kecskés Sándort is, aki mindvégig a legteljesebb egyetértésben és békében élt a feleségével. A mélyen sujtott férj elmondotta, hogy

az ő véleménye szerint azért gyilkolták meg a feleségét, mert azt hitték, hogy pénz van a házban.

Nemrégiben ugyanis eladták az egyik tehenüket a debreceni vásárban s a pénzt hazavitték. A gyilkos tudhatott erről a pénzről, azt azonban nem tudta, hogy a tehén árát, kétszáz pengőt betették a Balmazujvárosi Hitelszövetkezetbe.

A csendőrség minden nyomon végigment s a legnagyobb körültekintéssel végezte a nehéz munkát. Igy többek között

a férj gyanuja alapján megindították a nyomozást arra vonatkozóan is, hogy kik tudtak az eladott tehénről.

Ezen a nyomon haladva jutottak el Szabó Sándor balmazujvárosi napszámoshoz, akiről aztán kétségtelenül kiderült, hogy ő a Kecskés Sándorné és ifj. Kecskés Sándor gyilkosa.

A GYILKOS ROKONSÁGBAN ÁLLOTT ÁLDOZATAIVAL

A balmazujvárosi szörnyü gyilkosság annyival is inkább megrázó és borzalmas, mert a tettes,

Szabó Sándor rokonságban állott az áldozataival.

Szabó ugyanis sógorságban volt Kecskésnével és mint rokon tudhatott arról, hogy Kecskések a tehén árát hazavitték.

Szabó Sándor 24 éves balmazujvárosi földmüves, aki Kecskésné testvérének a lányát vette el feleségül. Van egy két éves gyerek is. Szabó mindig jóviszonyban állott Kecskésékkel,

sőt egy tanuvallomás szerint a gyilkosságot megelőző este meglátogatta Kecskés Sándornét.

Ezt azonban a gyilkos tagadja, s még nincs másik tanu, aki erről a látogatásról tudomással birna.

Ettől függetlenül a csendőrség minden kétséget kizáróan megállapitotta, hogy a gyilkos nem lehet más, mint Szabó Sándor, aki a bizonyitékok sulya alatt már az első kihallgatása alkalmával beismerő vallomást tett.

MUNKÁBAN A CSENDŐRSÉG

A nyomozásba a szombati nap folyamán a debreceni csendőrség is bekapcsolódott s a hét elején harminchárom csendőr kereste a gyilkost Balmazujváros környékén. A csendőrség valóban nagyszerü munkát végzett.

Hihetetlen energiával vetette rá magát a nyomokra s minden nyomot bámulatos precizitással nyomozott le.

Ennek a lelkiismeretes és hozzáértő munkának volt azután az eredménye, hogy a gyilkos Szabó Sándort előbb kihallgatása végett előállitották, majd pedig gyilkosság miatt őrizetbe vették.

Szabó Sándor személyére legelőször az éjjeli őr vallomása hivta fel a csendőrök figyelmét. Ez az ember ugyanis azt vallotta, hogy

a véres éjszakán a Kecskések háza körül látta ólálkodni Szabó Sándort.

Akkor azonban még semmit sem sejtett. Éjjel 11 óra után, mikor a második körutját megtette s visszaérkezett előbbi helyére, egy embert látott a Kecskések udvarából kiosonni, akiben Szabó Sándort vélte felismerni.

UJABB TERHELŐ VALLOMÁSOK SZABÓ SÁNDOR ELLEN

Ezután Szabó Sándor szomszédait hallgatta ki a csendőrség. Ezek közül többen a leghatározottabban kijelentették, hogy Szabó az emlékezetes csütörtök éjszaka csak 11 óra után érkezett haza. Hogy addig hol volt, mit csinált? — arról semmit sem tudtak mondani, de kétségtelen, hogy a Kecskések portáján járt.

Simon Andrásné, aki elsőnek fedezte fel a szörnyü gyilkosságot, a csendőrség előtt elmondta, hogy a kérdéses időben éjjel jaj veszékelést hallott a szomszédos portáról. Kimenni azonban nem mert, mivel nem tudta, hogy mi történik az éjszaka leple alatt. Még sem akart tétlenül maradni s a kutyáját uszitotta az ismeretlen valakire.

Igen valószinü, hogy a gyilkos megijedt a dühös kutyaugatástól, s mivel a Kecskések házának ajtaja nyitva volt s igy a kutya könnyen bemehetett volna oda, Szabó jobbnak látta a kutatást abbahagyni és még idejében elmenekülni a tett szinhelyéről. Igy történt azután, hogy a lakást nem tudta teljesen átkutatni és felforgatni, hanem rövidesen a kettős gyilkosság után kénytelen volt elmenekülni.

ELŐVEZETIK SZABÓ SÁNDORT

A sok terhelő tanuvallomás után a csendőrség gyanuja mindjobban megerősödött, hogy a gyilkosságot Szabó Sándor követte el. Hétfőn délután hat óra tájban két csendőr jelent meg a Bánlak Második ucában és belépett Szabó Sándor nádfedeles portájára. A férfi meglepő nyugalommal fogadta a csendőröket és szó nélkül követte őket a községházára.

A csendőrség előbb mint tanut hallgatta ki Szabó Sándort, aki körülbelül a következőket mondotta:

— *Én nem tudok semmit sem a gyilkosságról. Csak pénteken hallottam, hogy Eszti sógornémat meggyilkolták... Csütörtökön este én is jártam arra, de mást nem tudok mondani. Ezen az éjszakán nem mozdultam hazulról s otthon aludtam.*

Mikor a csendőrök Szabót keresztkérdések alá vették láthatóan megzavarodott, de azért még mindig nem árulta el magát. Minden áron alibit akart igazolni. Kérte hogy idézzék be a feleségét is kihallgatás végett.

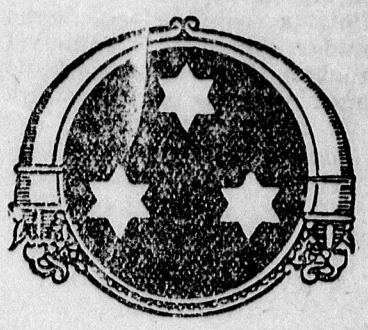
KIHALLGATJÁK A GYILKOS FELESÉGÉT.

A csendőrség ekkor még hétfőn beidézte **Szabó** Sándornét, aki látható izgalommal ment be a kihallgatásra. Elmondotta, hogy ő nem tud a gyilkosságról semmit. Erről csak másnap reggel értesült, de fogalma sem volt arról, hogy kikövette el a szörnyü tettet.

A további kérdésekre kijelentette, hogy férje az emlékezetes csütörtök éjszakáján otthon aludt a lakásban.

A csendőrök előtt azonban gyanus volt az asszony mentő vallomása. Éppen ezért elhatározták, hogy azon melegében házkutatást tartanak náluk. Az esti órákban tényleg kiszálltak Szabó Sándor portájára, ahol

a fáskamara egyik eldugott részében egy véres nadrágot, egy véres kabátot és egy szintén véres kötőt találtak. A ka-

Három csillag

a jelzése a rendkivül finom minőségnek. A Meinl-pörköltkávékverékek között is a »Háromcsillagos« a legkiválóbb fajták keveréke, csodálatosan finom izü, erőteljes aromája.

¼ kg. ára P 3.30.

Tartunk természetesen ennél sokkal olcsóbb keverékeket is.

Meinl Gyula r. t.

Piac u. 59. sz.

bát elől-hátul véres volt. Ott állott a rejtekhelyen Szabó Sándor csizmája is, amelyet azonban előzőleg lemosott, de ennek ellenére is látszottak rajta a vérfoltok.

A kabát, a nadrág és a kötő szintén ki volt mosva, de nem annyira, hogy észre ne lehetett volna venni a vérfoltokat.

A GYILKOS TAGADNI PRÓBÁL.

A helyszini szemle után a csendőrök visszamentek a laktanyába, ahol Szabó Sándor előtt felmutatták **a fáskamarában talált véres holmikat.** A gyilkos azonban ekkor is megmaradt amellett, hogy neki semmi köze sincs a gyilkossághoz. Tagadta, hogy bármi része lett volna Kecskésné meggyilkolásában.

A véres ruhadarabokra azt mondotta, hogy **neki gyakran folyik az orra vére** és a vérfoltok innen erednek. **Ezt mindjárt be is akarta bizonyitani olymódon, hogy a mikor kivitték a folyosóra, körmével belülről felhasitotta az orrát. Erre rögtön eleredt az orra vére ugyannyira, hogy azt csak az orvos tudta elállitani.**

ŐRIZETBE VESZIK SZABÓ SÁNDORT.

Szabó Sándor tagadásával szemben a csendőrség elébe tárta azoknak a tanuknak a vallomását, a kik sulyosan terhelő vallomást tettek ellene. A gyilkos ennek ellenére is tagadásban maradt, noha a hurok mindjobban kezdett szükülni körülötte.

Hétfőn este azután **a csendőrség gyilkosság gyanuja miatt őrizetbe vette Szabó Sándort és megbilincselve két csendőr levitte a fogházba,** hol gondos felügyelet alatt tartották. Az elvetemült ember a fogdában sem hagyta abba az orra piszkálását. **— Minden áron azt akarta, hogy ujból induljon meg a vérzés.** A csendőrök végül kénytelenek voltak a kezét hátrakötni, hogy kárt ne tegyen magában.

Hétfőn a kora reggeli órákban a csendőrök ismét felvezették a gyilkost és megkezdték a folytatólagos kihallgatását. A keresztkérdések sulya alatt **Szabó** Sándor megtört és beismerte, hogy ő gyilkolta meg Kecskés Sándornét és kisfiát.

A GYILKOLÓ KALAPÁCS ELŐKERÜL.

Kedden délelőtt a csendőrök elkisérték Szabó Sándort a lakására, ahol

hamarosan előkeritette a kalapácsot és egy véres téglát, a mellyel a saját bevallása szerint meggyilkolta áldozatait.

A kalapács szintén véres volt.

Ezután Szabó Sándort ismét felkisérték a csendőrlaktanyába, a hol most már megkezdték a megtört gyilkos részletes kihallgatását.

A GYILKOS VALLOMÁSA.

A 24 éves **Szabó** Sándor a következőkben mondotta el a gyilkosság lefolyását:

— Ritkán szoktam járni a sógornőmhöz. Legfeljebb csak egyszer egy hónapban, de azért jó viszony volt köztem és Kecskések között. **Csütörtökön már a délutáni órákban is többizben sétálgattam a lakás körül s ekkor határoztam el, hogy megölöm a sógornémat.**

A csendőrök közbevetett kérdésére. **hogy miért akarta megölni** Kecskésnét, — **a gyilkos tem adott választ.**

A továbbiakban igy folytatta a vallomását:

— Majd amikor kezdett besötétedni, kinéztem az alkalmat, hogy mikor marad egyedül a sógornőm. Mikor azután mindenki eltávozott tőle, én beugrottam a keritésen át az udvarra, és ott megbujtam a csalamádé között. Itt vártam egy darabig, majd ugy fél 11 óra tájban az udvaron át odamentem a házhoz és az ajtón bekopogtattam.

AZ ÁLDOZAT GYANUTLANUL BEENGEDTE A GYILKOST.

— Ekkor a sógorném belülről megkérdezte, hogy ki az? — Mire én azt feleltem, hogy »A sógorod. Valami fontos ügyben beszélni szeretnék veled«... Erre Kecskésné kinyitotta az ajtót és gyanutlanul beengedett.

A következő pillanatban a nálam lévő kalapáccsal fejbevágtam, mire ő megszédült. Ekkor a téglával és a kalapáccsal rátámadtam és a fejét kezdtem ütlegelni.

— Az asszony hamarosan elvesztette eszméletét, s láttam, hogy meghalt. Ekkor bementem a szobába, ahol a két gyermek aludt, ők felébredtek,

mire én velük is végeztem. Az egyiket a kalapáccsal, a másikat pedig téglával agyonütöttem.

A csendőrség nem mondta még meg a gyilkosnak, hogy az egyik áldozat a kis Kecskés Imre életben maradt és **Szabó azt hiszi, hogy három életet oltott ki.**

A TETTEST MEGZAVARJA A KUTYA.

— Ezután arra lettem figyelmes, hogy a ház körül egy kutya dühösen ugat. Ekkor megijedtem, mert ugy hallottam, hogy **valaki uszitja a kutyát. Fogtam tehát magamat és gyorsan elmenekültem, anélkül, hogy az ajtót bezártam volna.**

— Otthon a véres ruhákat levetettem magamról, **a kalapácsot sé a téglát pedig elrejtettem. Még akkor éjjel kimostam a véres ruhákat, hogy belőlük eltüntessem a vérnyomokat és ezeket a holmikat is elrejtettem.** — Ezután bementem és lefeküdtem. Bent a szobában megkérdezte a feleségem — hogy hol voltam... — Én azt feleltem, hogy ne törődjön vele. Majd figyelmeztettem, hogy ha valaki megkérdezné, hogy otthon töltöttem-e az éjszakát, — mondja azt, hogy igen.

A GYILKOST VISSZAHUZZA A VÉRES TETT A SZINHELYRE.

A továbbiakban a gyilkos elmondotta, hogy másnap reggel elment Kecskés Sándorék portája felé. Visszahuzta a véres tett emléke s ekkor már a lelkiismeret-furdalás is.

— Meg aztán attól féltem, hogy ott hagytam valamit, — vallotta be őszintén a gyilkos. — Láttam, hogy a gyilkosság az egész környéket megzavarta és csendőrök veszik körül a házat. Ekkor nagyon féltem, hogy minden kitudódik, de később megnyugodtam és biztam abban, hogy sem a véres ruhákat, sem pedig a kalapácsot nem fogják nálam keresni.

Előadta még, — hogy »különös megnyugvására szolgált« hogy egy asszonyt gyanusitanak a gyilkossággal. **Ekkor azt hitte, hogy** most már biztosan megmenekül.

Végül védekezésül azt hozta fel, hogy **nem tiszta elméjü, noha kezelés alatt még nem volt.** A gyilkosság okára vonatkozóan semmit nem akar mondani. Azt hajtogatta, hogy egész családjuk terhelt s hogy az anyja is 1923-ban »vérzavarodásban« halt meg.

A GYILKOST SZERDÁN HOZZÁK BE DEBRECENBE.

A kihallgatás után a csendőrök **Szabó** Sándort ismét lekisérték a fogdába, ahol gondos megfigyelés alatt tartják, nehogy valami kárt tegyen magában.

Értesülésünk szerint Szabó Sándort, akire az előjelek szerint a lehető legsulyosabb büntetés vár, szerdán délelőtt kisérik be Debrecenbe, ahol egyelőre leutalják a kir. ügyészség fogházába. A legnagyobb valószinüség szerint vagy szerdán délután, vagy pedig csütörtökön kezdi meg Preineszberger Jenő táblabiró, a központi vizsgálóbiróság elnöke a gyilkos Szabó Sándor részletes kihallgatását. Ezután dönt előzetes letartóztatásáról.

A szenzációs bünügy további folyománya elé jogászi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek — annyival is inkább, mert már régen nem történt a Tiszántulon ehhez hasonló bestiális gyilkosság.

A Francia Bank 20 millió fontot kölcsönöz az Angol Banknak

A londoni bankkörök Németországban hagyják a pénzüket.

London, julius 28. A Times pénzügyi részében azt irja, hogy a vezető londoni bankkörök máris eleget tettek a londoni konferencia ama javaslatának, hogy a „Németországnak nyujtott kölcsönöket eddigi terjedelmükben fenntartsák". Értesitették német ügyfeleiket, hogy az eddig nyujtott hiteleke tnem vonják vissza és nem is csökkentik.

áris, julius 28. A tegnap esti tanácskozások során a Francia Bank és az Angol Bank képviselői közt teljes megegyezés jött létre. — A Francia Bank 20 millió fontos rediszkont kölcsönt nyujt az Angol Banknak, amely ily módon abba a helyzetbe jut, hogy valóban elkerülheti a Németországban elhelyezett angol tőkék visszavonását és az angol piacon is kedvezőbb helyzetet teremthet. A döntő tanácskozásokon résztvett a londoni Lazard Brothers-bankház, valamint párisi testvérintézete, a Lazard Fréres-bankház is, ugyszintén Weill Dávid bankár. Sir Robert Kindersley — aki Anglia nevében tárgyalt — maga is a Lazard Brothers-bankház egyik tagja.

Páris, julius 28. Az Agence Ecönomique et Financiere azt irja, hogy a tegnapi tárgyaláson, mely az angol bank delegátusai és a francia bank delegátusai között folyt le és amelybe a nagy francia hitelbankok képviselőit is belevonták, megállapodtak az Angliának nyujtandó pénzügyi támogatás módozataiban. A müvelet tulajdonképen megismétlése annak a gyakorlatilag bevált módszernek, amelyhez 1907-ben az amerikai pénzügy válság alkalmával folyamodtak. Lényege az, hogy a francia bankok a két jegybank garanciája mellett visszleszámitolják az angol váltókat. E müvelet kizárólag pénzintézeti és kereskedelmi természetü, egyik következménye az lesz, hogy a francia piac visszaveszi saját ellenőrzése alá azokat a francia váltókat, amelyeket Angliába küldtek leszámitolás végett.

London, július 28. Angol pénzügyi s sajtókörök élénken foglalkoznak az állitólagos angol—francia kölcsöntárgyalásokkal.

A Reuter Iroda párizsi levelezője szerint az angol bank és a francia hitelszervezetek vezetői között a két ország pénzügyi kollabirációjára irányuló tárgyalásai kezdenek konkrét alapot ölteni. A javaslat lényege az volna, hogy a francia bankok angol váltókat, mindkettő jegybank dotálásával visszleszámítolnának, mégpedig kizárólag kereskedelmi alapon, minden kereskedelmi intervenció nélkül. Ennek folyományaként a francia piac újból megkezdené a francia váltók kontrollát, amelyeket mindeddig Angliában leszámítoltak.

Az Ewening Standard némileg mulatságosnak találja azt az ötletet, hogy a francia bank adjon kölcsönt az angol banknak.

A Közigazgatási Bíróság fontos döntése adózási ügyben

Veszteséges üzemi évre nem jogosult az adókivetés.

A Közigazgatási Bíróság egy hozzákerült fellebbezésre hozta a cimben foglalt döntést. Egy vidéki kereskedő a kereseti adóra vonatkozó vallomásához szabályszerü könyvvezetésen alapuló nyereség- s veszteségszámlát, valamint mérleget csatolt és igazolta, hogy a kérdéses időszakban üzleti tevékenysége veszteséggel zárult. A kivetett adóját megfellebbezte.

Az adófelszólamlási bizottság annak ellenére, hogy megállapitotta, miszerint a könyvvezetés ellen kifogás nem emelhető, , az adót nem törölte azzal a zindokolással, hogy az egyenlő teherviselés szempontjából a kimutatott veszteség ellenére nem maradhatott az adózó adózatlanul. Másodfoku fellebezés folytán a Közigazgatási Bíróság az elébe került panasznak helyt adott, mert megállapiatsa szerint az adózásnál az adókivetés előtt szabályszerü könyvvizsgálatot is tartottak s a felvett jegyzőkönyv szerint szabályszerüen vezetett könyvek a kérdéses adózási időszakra tényleges veszteséget mutattak fel.

A Közigazgatási Bíróság itélete szerint, ha az adózó szabályszerü könyveket vezet s a könyvvezetésre fennálló szabályok pontos betartása mellett a könyvek veszteséget mutatnak fel, azon a cimen, hogy mások is hasonló körülmények közt sulyos adóval megrovattak, az egyenlő teherviselésre hivatkozással mesterségesen adóalapo tmegállapitani nem lehet, hanem a fennálló igazságos adóztatás reális alapját biztositó szabályok értelmében a törvény az őket nem terhelő adó alól mentesiti.

Pusztító tűzvész Resznek zalai községben

30 lakóház, 150 gazdasági épület leégett. — Egy asszony bennégett a házában, több ember megsebesült. — A tüz még este is tartott. —

Zalaegerszeg, julius 28. Délután 1 óra tájban, a Zalaegerszegtől mintegy 50 kilométernyire fekvő Resznek községben tüz ütött ki. Az egyik gazda udvarán a cséplőgépből szikra pattant ki, amely lángbaboritotta az asztagokat, valamint a kicsépelt buzát. A tüz gyorsan átterjedt a házra, majd a szomszédos épületekre is átharapódzott.

Délután 2 óra tájban már 8 ház és mintegy 50 gazdasági épület lángokban állt.

A tüzoltók azonnal kivonultak. Három órakor értesitették a zalaegerszegi tüzoltókat is, akik egy motorfecskendőt és mentőautót hoztak a községbe. Háromnegyed 5 óra tájban viharos szél kerekedett

s ebben az időpontban 30 lakóház, 140—150 gazdasági épület állt lángokban. Öt óra után a szélvihart erős záporeső váltotta fel; a lángok több házat átugorva gyujtották meg az egymástól távollevő épületeket

A tüz alkalmával több ember sulyos égési sebeket szenvedett. Ezeket beszállitották a zalaegerszegi kórházba. Állitólag

egy asszony bennégett az egyik házban. Sok állat is elpusztult. Hat óra tájban a tüz még mindig tart.

A helyszinen még délután 3 órakor kiszállt Brandt Sándor dr, vm. főjegyző, aki intézkedett az oltási munkálatokról.

A község nagyon szegény, ezért a főjegyző sürgős intézkedéseket tett a lakosok megsegitésére.

A lakosságnak élelmiszerrel való ellátása egyelőre biztositva van. Sok hajléktalant részint a szomszédos falvakban, részint a le nem égett házakban helyeztek el. A fehérnemü hiány szintén nagy.

A KÁR 100-200 EZER PENGŐ

Zalaegerszeg, julius 28. A reszneki tüz az éjjeli órákban lokalizáltnak tekinthető. Nehány órán belül még az égő épületeket is sikerül eloltani. A tüz még mindig foglalkoztatja husz községnek és Zalaegerszeg tüzoltóságát. A tüznek az eddigi hirekkel ellentétben nincs halálos áldozata. Az egyik eltüntnek hitt asszony is megkerült. A kárt 100—200 ezer pengőre becsülik. Igen sok állat elégett s a lakosság egész takarmánykészlete és gabonája. A megmaradt állatokat a legelőre hajtották ki. Az alispán telefon érintkezésbe lépett a belügyminiszteriummal és segitséget kért, majd kijelentette, hogy a lakosságnak az idén amugy is kevés gabonája és takarmánya termett és most ez is elpusztult. Éppen ezért sürgős segély kiutalását kéri.

Más gyártmányokkal méltóztasson összehasonlitani

Benyáts Emil

fürdő dresz és harisnya gyártmányait.

Hogy e helybeli készitmény!

Arban, minőségben

minden más gyártmányokat felülmul.

Eladás nagyban és kicsinyben.

A képviselőház ülése

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

Friedrich István beszéde.

Friedrich István szólalt fel ezután. Kijelentette, hogy az ellenzék objektiv kritikával akarja kötelességét teljesiteni s nem akarja megakadályozni, hogy a kormány felvegye a hétmillió fontos kölcsönt, de a kölcsön felhasználását igen alaposan meg kell vitatni. Ne türje a pénzügyminiszter, hogy egyes reszortminiszterek külön pénzügyi politikat folytassanak.

— A pengő védelmében mindenki a végletekig elmegy. Ebben nincs különbség közöttünk. De a kormány oly felhatalmazást is akar, amely infláció-szagu. (Zaj jobbról és középen.) Ugyanis kincstári jegyek és kincstári váltók alakjában akarja mobilizálni az elmaradt illetékeket. Hol lehet ezeket a kincstári jegyeket és váltókat elhelyezni? A bankoknál nem lehet, viszont, ha külföldön helyezik el,, ez csak uj adósságot jelent. Amikor azt hallom, hogy a hétmillió fontos kölcsönből egy és egynegyed milliót a magyar bankok fognak lejegyezni, megoldhatatlan probléma előtt állok. Nagy káoszban vagyunk, amelyből, nem tudjuk, hogyan fogunk kikerülni.

— A boletta fedezetére annak idején a kormány felemelte a postatarifát, a dohánynemüek árát és még eg yesom óemelést csinált, — amiből 120—140 millió bevételt várt. (Ellentmondások jobbról és középen.)

Bethlen István gróf miniszterelnök: **Dehogy vártunk!**

Friedrich István: Lehet, hogy cserbenhagyott a memoriám, de a miniszterelnök urat is cserben szokta hagyni és cserben hagyta akkor is, amikor hazajött Párisból és azt mondta itt a Házban, hogy megvan a beruházási külföldi kölcsön, pedig Párisban megmondták a miniszterelnök urnak, hogy nincs meg. Ezt mégis bejelentette itt a Házban.

Bethlen István gróf: **Ilyen bolondot soha sem mondtam.**

Friedrich István folytatta beszédét. Elmondta, hogy legutóbb megalakult az ipari racionalizálási tanács, erre Mayer János földmüvelésügyi miniszter meg akarta alakitani a mezőgazdasági racionalizálási tanácsot, de ez nem alakult meg, mert a földmüvelésügyi miniszter felült a négylovas kocsira és elment Egyiptomba.

Mayer János földmüvelésügyi miniszter: **Maga pedig Törökországban volt, ne tegyen tehát nekem szemrehányást.** (Nagy derültség és taps jobbról és középen.)

Friedrich István ezután tovább beszélt különböző kiragadott témákról. Az ellenzéki oldalon is bizonyos csalódottsággal hallgatták a rapszódikus fejtegetéseket. Beszéde végén a pénzügyminiszter felé fordulva azt mondja, hogy a pénzügyminiszter anak idején kijelentette, hogy több adót a magyar társadalom nem bir el. Most pedig mégis adóemelésre készülnek.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter (emelt hangon): **Akkor is igazam volt. Leszállitottam az adókat, még pedig nagyobb mértékben, mint felemeltem. Én nemcsak beszéltem, de cselekedtem is.**

Friedrich István a pénzügyminiszter erélyes megállapitása után már más hangon beszélt. Elismeri, hogy az adócsökkentés terén komoly eredményeket ért el a pénzügyminiszter, majd hirtelen fordulattal befejezte beszédét azzal, — hogy a javaslatot nem fogadja el.

Hunyadi Ferenc beszéde.

Hunyadi Ferenc szólalt fel ezután, aki kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja, mert más kivezető utat nem lát. Ennek ellenére megmarad amellett, hogy elég lett volna, ha a kormány a devizaforgalom korlátozásának eszközéhez nyult volna.

Szükségesnek tartja, hogy most felhatalmazást adjunk arra, hogy a kormány a jövőben megtehesse intézkedéseit. Helyesli a törvényjavaslatnak azt a rendelkezését, amellyel a vegyes bizottságot felállitja. Figyelmezteti a kormányt, hogy az ujabb szanálás csak drasztikus és drákói rendszabályokkal lehetséges.

— Nem a szegény embereken, hanem a gazdag embereken keresztül kell biztositani a nagyobb állami bevételeket (Általános helyeslés és taps.) és ne csak a kötött vagyonokat, hanem az elrejtett vagyonokat és jövedelmeket is adóztassák meg, mert tudomása van arról, hogy a mostani **fuziók után több olyan elnök, vezérigazgató és vállalati igazgató van, aki hatvan-nyolcvanezer pengős nyugdijat élvez a fuzionált vállalkozástól, ezzel pedig lehetetlenné teszi a vállalat rentabilis vezetését. Lelkiismereti kötelességének tartja a javaslatot elfogadni, mert véleménye szerint a veszély óráiban legerősebb embereknek kell a kormány mellett állani és a mostani körülmények közt Bethlen István gróf hivatott arra, hogy az ország sorsát vezesse.**

Ezután elfogadták az elnök napirendiinditványát, majd felolvasták az interpellációs könyvet, amely szerint holnapra 16 interpellációt jegyeztek be és ezek közül 13-at mondanak el.

Mindenképpen rendben kell tartani államháztartásunkat

Ernszt minsizter kijelentette, hogy a tisztviselők fizetésénél minimális adóemelést tervez a kormány.

Budapest, július 28. A Keresztény Gazdasági Párt, kedden este értekezletet tartott. **Eszterházy** Móric gróf mondott nagy beszédet az értekezleten Helyesnek vélné, ha a kormány az átlagosnál is rosszabb termésü vidékeken már most megindítaná az előmunkálatokat ahoz, hogy a lakosság a telet átúszhatná, továbbá, ha gondoskodás történnék a téli inség leküzdéséről. Minden kibocsátandó rendeletnél ügyelnie kell a kormánynak arra, hogy az munkáselbocsátásnak még ürügyéül se szolgálhasson. A pártnak a legerélyesebben állást kell foglalnia hogy álláshalmozódások semmiképpen se történhessenek.

Petrovácz Gyula beszélt a mai búzaárakról. A legerélyesebben tiltakoznunk kell az ellen — mondotta —, hogy Budapesten negyven pengőért árulják a kenyér mázsáját.

Budai Dezső az álláshalmozások kérdésével foglalkozott. E kérdésben a pártnak a legkiméletlenebb harcot kell indítania.

Apponyi György gróf azt kivánta, hogy nagy bankokkal szemben is éljen a kormány a neki adott hatalommal.

Müller Antal felszólalása után — **Ernszt Sándor** népjóléti miniszter részletesen tájékoztatta a pártot a kormány elhatározásairól és a politikai helyzetről. Jövendő elvként állította a párte lé azt, hogy **a kormány lehetőleg minél kevésbé vegye igénybe a külföldet. Parlamentáris szempontból is érthető hogy a kormány bizonyos szabadságot akar magának biztositani, államháztartásunkat mindenképpen rendben kell tartani ez a kormány legkomolyabb elhatározása. A kormány a tisztviselői fizetésének megadóztatása tekintetében minimális adó emelést tervez és ez a kisebb ekzisztenciákat nem érinti.**

Huszár Károly hangsúlyozta a kenyérdrágitás fontosságát.

Ötvös Lajos szerint a köztisztviselők jogát külön tárgyalja a Ház. **Hunyadi** Ferenc gróf felvilágositást kér arra, miképp akarja a kormány a pénzügyi viszonyokat stabilizálni.

Ernszt Sándor miniszter válaszában kijelentette, hogy a pénzügyminiszter legközelebb a Házban nyilatkozni fog azokról a tervekről, amelyekel a kormány a pénzügyi stabilitást biztositani kivánja.

Turi Béla, Rakovszky Iván stb. szólaltak fel ezután.

A párt kimondotta, hogy három helyet kiván magának az országos bizottságban és e három helyre **Turi** Bélát, **Wolff** Károly és **Budai** Dezsőt delegálta, egy helyet pedig a pártonkivüliek számára kért, erre pedig Somssich Antal grófot küldte ki.

— **Kaszával megvágta a sarkát, belehalt.** Szabó Imre 37 éves dunaföldvári lakos kaszálás közben kaszával megvágta a sarkát. Kisebb tetanusz mérgezést kapott s borzalmas görcsök között meghalt a szegedi kórházban.

Dr Baltazár püspök a kormányzónál és Tiszaroffon

Karcagról irják: Tiszaroffon vasárnap református sajtóünnepély volt, melyen részt vett és beszédet tartott dr Baltazár Dezső püspök. Ugyanekkor generális vizitációt is végzett a püspök, aki még megelőző nap Kenderesre utazott, hol Horthy Miklós kormányzó vendége volt. Kenderesről délután két órakor utazott el a püspök Kunhegyesre. Itt a presbiterium fogadta és üdvözölte az állomáson a főpásztort, aki onnan autón, majd Borshalom pusztától négyes fogaton ment Tiszaroffra. A püspököt nagy bandérium kisérte és Tiszaroffon ünnepélyesen fogadták. A református sajtóünnepély nagy siker mellett folyt le.

MacDonald bizik a német nép gazdasági és pénzügyi erejében

Még mindig áll az a mondás: »Olyan jó, mint az angol bank«.

Berlin, julius 28. MacDonald miniszterelnök és Henderson külügyminiszter fogadta a német sajtót. MacDonald miniszterelnök azt mondta, hogy azért jött Berlinbe, hogy a személyes érintkezést, amelyet Londonban megkezdettek, folytassák a német miniszterekkel. MacDonald hangsulyozta, hogy *a német népet gazdasági és pénzügyi ereje ezuttal is keresztül segiti a mostani sulyos nehézségeken*, bár a jövőben is lesznek leküzdendő nehézségek. Ha ezeket legyőzik, akkor a népek együttmüködésével megnyugtatják majd a nemzetközi atmoszférát. Ilyen előkészitésre jöttek a német miniszterek Angliába és ugyanebből a célból tartózkodnak az angol miniszterek most Berlinben. A Hoower moratórium, — hangsulyozta ezután MacDonald — rendkivül módon hozzájárul a pillanatnyi bajok eloszlatásához.

Ami az Angol Bankból történő értékelvonást illeti, megjegyezte, hogy az Angol Bankra nézve még mindig áll és a jövőben is érvényes az a jelszó, hogy *»olyan jó, mint az Angol Bank«* és ez elvonásoknál sokszor szóhoz jutnak a pszihologiai inditó okok és a propaganda szempontok is. Anglia pl. Ausztria és Németország támogatása alkalmával készségesen járul hozzá a nemzetközi együttmüködés szükségleteihez és azt a jövőben is meg fogja tenni.

A MEGBESZÉLÉSEK HARMONIKUSAN FOLYTAK

Berlin, julius 28. MacDonald miniszterelnök délután a szociáldemokratapárt vezetőtagjainak társaságában *a porosz miniszterelnök vendége volt.* Délután sétakocsizáson folytatták a megbeszéléseket a birodalmi kancellár, a külügyminiszter és az angol vendégek. *A megbeszélés hir szerint harmonikusan és rendkivül szivélyesen folyt le.* Mivel az angol vendégek hivatalos látogatása az angol nagykövetségen rendezett fogadással befejeződött, még várják a közösen megállapitott közlemény közzétételét. Henderson angol külügyminiszter este elhagyta Berlint. MacDonald miniszterelnök pedig holnap délelőtt repül el Berlinből.

Berlin, julius 28. Henderson angol külügyminiszter este 10 órakor elutazott Berlinből.

Németországban fenlmaradnak a korlátozások

Berlin, julius 28. A hét hátralevő részén a rendes bérekre és fizetésekre a szükséges fizetési eszközökhöz a havi ultimo igényei is hozzájárultak. Ennek következtében nem látszott szükségesnek, hogy ezen tulmenőleg a legközelebbi napokra nagyobb mértékü engedményeket léptessenek érvénybe a fizető forgalomba. A birodalmi kormány ma kibocsátott rendelete ezért a fizethető összegek terén csak jelentéktelen emeléseket tervez. Az érdekelt tényezők gondoskodni fognak arról, hogy a következő hét elejétől kezdve ismét helyreálljon a rendes fizető forgalom. Azok a könnyitések, amelyek a hét végén életbe lépnek, abban állnak, hogy a folyó számla követeléseknél 200 márkáról 300 márkára emelik fel a kifizető összeg határát, ezzel szemben a takarékbetéti számláknál és takarékbetét könyveknél meg kellett tartani az eddigi értékhatárt. Az eddig fennálló esetteken kivül szabaddá tették a lakások és a foglalkozás gyakorlásához szükséges helviségek bérét, amennyiben a számlatulajdonosoknak nincs bérfizetési, nyugdij stb. jövedelme.

NYUGDIJAZÁSRA ITÉLTÉK AZ ESZTERGOMI POLGÁRMESTERT, A KÉPVISELŐTESTÜLET SULYOSBITÁSÉRT FELEBBEZETT.

Esztergom, jul. 28. A város képviselőtestülete rendkivüli közgyülést tartott, amelyen ismertették a közgazdasági bizottság választmányának itéletét Antony Béla polgármester ügyében. Eszerint dr Antony Bélát állásától való felfüggesztésre, azaz nyugdijazásra itélték. — A képviselőtestület nem nyugodott meg az itéletben és titkos szavazással ugy határozott, hogy sulyosbitásért felebbezik.

Ősszetartás

(NÉP DAL.)

Közeleg a leszámolás ideje...,
Ha összetart, — nagy a magyar ereje,
Kifordulhat sarka is e világnak,
Fittyet hány a trianoni határnak!

Szükre szabták Magyarország határát...
— Széthuzásnak, de megadtuk az árát —,
Ha lett volna összetartás minálunk:
Nem lenne ma trianoni határunk!

Tanuljatok, okuljatok a múltból...,
— Összetartás hiányzott a magyarból —
Széthúzással sirt ásunk a hazának,
Tartsunk össze gyermeki egy anyának!

Magyar testvér! Legyen béke közöttünk...,
Meghasonlás ne legyen úr felettünk,
Egyetértés meghozza a szerencsét,
Összetartás megtermi a gyümölcsét!

Közeleg a leszámolás ideje...,
Ha összetart, — nagy a magyar ereje,
Kifordulhat sarka is e világnak...
Ura lesz az ezeréves határnak!

(Debrecen, 1931)

TURCHANYI LAJOS.

A Zeppelin a Ferenc József föld felett 150 méter magasságban tartózkodik

Sikerült a Zeppelin és a Malygin sarkvidéki találkozója. — A léghajó 15 percre leszállt a Jegestengerre, azután folytatta utját. — Elindult a Nautiliusz is.

Friedrichshafen, julius 28. — A Graf Zeppelin 23 óra 45 perckor elérte a Ferenc József földet.

Berlin, julius 28. A tempelhofi repülőtér parancsnoksága közli, hogy a Zeppelin — Eckener dr tervei szerint — előreláthatóan már pénteken délután viszaérkezik Berlinbe. Az óriási léghajó először a tempelhofi repülőtér fölé repül, csak azután Staakenbe, hol a Zeppelint lehorgonyozzák. A végleges programot azonban még mindig nem ismerik és ez attól függ, hogy Eckener milyen utasitásokat küld Tempelhofba. A léghajó parancsnoka ug vigérte, hogy péntek reggelre rádiogramban közli utasitásait a repülőtér parancsnokságával.

A norddeichi parti rádióállomás hétfőn este többször próbálkozott meg, hogy rövid hullámon rádióösszeköttetést létesitsen a Zeppelin rádióállomásával. Ez nem sikerült, mert a léghajó rádióállomása állandóan időjárásjelentéseket vett fel. A norddeichi állomás hétfőn este 6 órakor szintén időjárásjelentéseket adott le a Zeppelinnek, a léghajó rádióállomása azonban nem válaszolt a jelentésekre.

Friedrichshafen, julius 28. A Graf Zeppelin 23 óra 45 perckor elérte a Ferenc József földet és tovább repül az Északi Sark felé.

Friedrichshafen, julius 28. A friedrichshafeni léghajóépitő müvekhez ma délelőtt érkezett távirati jelentés szerint a Graf Zeppelinnek a Ferenc József földre való érkezése előtt sikerült megvalósitania a Malygin orosz jégtörővel való előre megbeszélt találkozását a Hooker-szigeteknél, a 82-ik szélességi foknál. A léghajó 19 óra 30 perc körül leszállott a tengerre, kicserélte a postát, majd 15 perc mulva ujból felszállott. A rossz jogviszonyok miatt nem maradhatott tovább a tengeren. A léghajó azután folytatta utját a Ferenc József föld felé.

Plymouth, julius 28. Sir Hubert Wilkins tengeralattjárója, a Nautiliusz, Plymouthból elindult észak sarki utjára, amelynek első állomása Bergen.

Moszkva, julius 28. A Rosta irodának a Graf Zeppelin léghajón levő munkatársa jelenti, hogy a **léghajó elérte a Ferenc József földet. A légkör kedvező. Százötven méter magasságban és négy fokos hőmérsékletü levegőben tartózkodnak.**

MANIU KÁROLY KIRÁLYNÁL

Bukarest, jul. 28. Károly király ma délután Sinajában kihallgatáson fogadta Maniu Gyulát a nemzeti parasztpárt lemondott elnökét. A nemzeti parasztpárti körök nagyfontosságot tulajdonitanak a kihallgatásnak.

——oooOooo——

ROMÁNIÁBAN NEM ELSEJÉN, HANEM 20-ÁN FIZETIK A KÖZTISZTVISELŐKET.

Bukarest, július 28. A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy a köztisztviselők fizetését ezentúl ne 1-én, hanem 20-án folyósitsák. A rendelet nagy elégedetlenséget keltett a köztisztviselők között.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA
Szoba teljes ellátással 10 pengőért. Magyar konyha, magyar tulajdonos.

Balatoni tájrészlet.

A balatonzamárdi gyermeknyaraló.

A Balaton

VIDÁM ÉLET A STEFÁNIA SZÖVETSÉG BALATONZAMÁRDI GYERMEKNYARALÓTELEPÉN.

Szokatlan események színhelye volt a minap a Stefánia Szövetség balatonzamárdi gyermeknyaraló-telepe. Négy évestől feljebb kis sereg fiu állt fel csapatba, elől a szép kis Baukovácz Feri, jobboldalt Balogh Gyuri, kezében a kéksárga selyemzászlóval, — debreceni fiuk lévén többségben, a debreceni szineket viselik, — és énekelgetve a »Ballag már a vén diák«-ot, nemes egyszerűséggel körül szalamanderezték volt otthonukat. Búcsúztak a gyerekek a nyaralótól, a Balatontól, a nagy, szabad udvartól, ahol kiáltozhattak, ordítozhattak, ahogy csak a szájukon kifért, mert itt nem parancsolt se a házmester, se apuka, se anyukat.

Itt amerikai stilus szerint a gyerek volt az úr, mindent mindenki az ő kedvükért cselekedett,

érthető tehát, hogy fáj a kis szivük, amikor itt kell hagyniok a pár hetes boldogságuk szinterét.

De nemcsak a kicsik szomoruak. A védőnénikék, akiknek szívéhez annyira hozzánőttek a kisebbek úgy, mint a nagyocskák, szintén nagyon szomorúak. Még abban sem különböznek az apróságoktól, hogy ők is szalamandereznek. — Csak éppen, hogy nem csapatba verődve csinálják a búcsúsétát, ha nem csak úgy, egyéni akcióként. Végigjárják az elhagyott kis szobákat, az üres ágyacskákat megmegsimogatják és sírnak, éppen olyan szabályszerűen, akár csak a maszatos Turánszky Marica, vagy a nagyszemű Hoffer Bandi, aki azonban még csak három éves és így jogos is a sírás, annak ellenére, hogy ő még csak el sem megy a többiekkel. De segit sirni a nagyobbaknak merő rokonszenvből.

A szobákban már készen állnak a csomagok, melyeket egyenként szed össze Barkány Sándor, a hajdu, aki talán ezt az egyetlen szolgálatot nem csinálja szívesen, hanem csak úgy muszájból. Ő a legnagyobb gyerek a bandában s ha kell, együtt játszik a »nyaralókkal«, akiknek egyetlen vigasztalásuk, hogy velük utazik a kispap, Frank Béla is. Nyugodtan versenyezhetik a gyerekek szeretetében a csodálatosan gyermekszerető lelkű Miklóssy Ágival. — Egyformán tudnak bánni a gyerekekkel.

A búcsúzó sereg sorra járja a hatalmas udvar minden zegét-zugát, a hintát és persze a Balatonhoz is elzarándokolnak, amelynek habjaiban annyi boldog percet töltöttek el. Nemcsak a tökéletes felügyelet adott a viziboldogsághoz alapot, hanem az a tény is, hogy

itt a Balaton kilométerekre befelé csak gyermekeknek való sekély vizű.

Itt még az a gyerek se tudna a Balatonba fulladni, amelyik tótágast állana a vízben, mert a »kedves kis« Balaton — amint a gyerekek nevezik, — olyan ügyesen és erősen ringatja az embert, hogy nem is tudna a víz alatt maradni. Az áldott radioaktiv homokja pedig olyan síma a víz alatt, mint a legfonomabb perzsaszőnyeg. Látni is gyakran a nagyokat, amint a homokokot a víz alól kibányásszák és bekenik magukat, megszárítják a napon bekent testüket s ujra belemennek a vízbe.

Erősen gyógyhatású ez a homok és nagyon erősíti a gyengeszervezetű gyermekeket is.

Az is érdekes, hogy miért is nevezik a gyerekek kedves kis Balatonnak ezt a gyönyörű magyar tengert.

Amikor a Balatonon vihar van, olyan erős a hullámzás, különösen errefelé, ahol mi is vagyunk, hogy a tulsó partokról mindenféle tárgyakat elhoz magával. Amit aztán itt-ott összelopkod, szépen idehozza a sok hullám, melynek ereje itt törik meg az útjába rakott kőfalakon. Sokszor találunk a parton széket, seprőt, legutóbb egy hokkedlivel kedveskedett, amelyen valahol az asszonyok a víz tulsó partján a rubákat sulykolták.

Még csónakról is gondoskodik azok számára, akiknek nincsen pénzük arra, hogy béreljenek, vagy éppen, hogy vegyenek. Vagy öt darab csónakot vert ki a minap is.

Összegyüjtötte olyan helyről, ahol sokat talált s idehozta a Stefániásoknak, mert itt sok a gyerek és csak egy a csónak. Mert a Balaton igen mélyen érző, szociálisan gondolkodó lény.

Ez nemcsak puszta beszéd, ez valóság is. A Balaton gondolkodik és főként érez. Hiu is nagyon. — Nincs az a szép, társaságbeli pesti asszony, amelyik annyiszor változtatná egy napon a toalettjét, mint a Balaton.

Örömét, bánatát pompásan ki tudja fejezni. Vize csillagokat szór, ha jókedvű és hátára a nap aranyakat dobál.

Egyet se msüllyeszt el, mind megtartja s hordozza hátán, mint a páva a maga pompáját. Fitogtatja, csillogtatja ezernyi ezer szinben, hogy az ember a nagy bámulásban lélekzetet is elfelejt venni. A nagy palástja szinét se az iróember, se a festő nem tudja leírni, vagy megörökíteni. Az egyik pillanatban az opálzöld vízfelület variálja a színskála sok lehetőségeit. Talán bosszantásból teszi, s ha beszélni tudna, alkalmasint azt mondaná: Ilyet csinálj ember! A szerelmesével, a nappal való játéka káprázatosan szép. Tréfálnak egymással. A nap kiválaszt egy bizonyos határt és oda, mintha csak éles vonalzó mellett húzott rajz lenne, napsugárcsíkokat huzgál a vízen. Hiába is akaratoskodik a Balaton, hogy összekeverje a vízre vetített hosszú, napcsókolta csikokat, nem sikerül. Ha meg is haragszik és tajtékzó fodrait fel-fellöki a napsugárba, nem használ semmit. Kevéssel arrébb olyan haragos zöld a vize tükre, mintha valamelyik mérges festőművész feketét kevert volna hozzá, mert nem sikerült utánozni a Balaton szinjátékát. Egyszínű ruhát még akkor sem hord, amikor az északi szél végigrohan rajta. — Mindig azt hittem, hogy a Hortobágy tudja legjobban és legerősebben a nótáit befütyülni a városba, mikor nagy sebességgel nekiiramodik s a debreceni Nagytemplomig meg sem áll; de vigyáz zon magára, akit ottkap, mert meg is forgatja. Nos, hát a Balatonnak nem kell elmennie a Hortobágyra iskolába, — bár elkelne a pusztán ennek a nagy víznek egy része, — mert tud a Balaton olyan szelet produkálni, akár a Hortobágy, mint amilyen most is muzsikál rajta. Nem hiába hívják magyar tengernek, de úgy is muzsikál, mint a magyar cigány. Az is, ha elkezdi, akár három nap egyhuzamban csinálja a szebbnél szebb nótákat. A Balaton is már harmadnapja lesz, hogy zenél, játszik, orgonál. Mindig más a hangja, az ereje. Két percig se tartja egyformán egyiket sem. Szerencsére nem mindig ilyen haragos. De most is gyönyörű. Ameddig a szem ellát, — pedig jó messzire lát az ember —, tele van fehér tajtékkal. Minden hullám fehérfodros. Kettő sincs egyforma ezekből. — Egyik rövid, másik hosszabb és úgy játszanak egymással, mint a kis kölyökcicák. Kergetik, meg fogják, tépik, huzzák, tolják egymást. Néha olyan versenyt futnak s amelyik ügyesebb, gyorsan a víz alá buvik, hogy a másik ne találja meg. Minden magyarázat nélkül eltünik a szép tarajos hullám, — mintha csak süllyesztőbe került volna.

Jaj aztán a csónakoknak, ha oldalba kapja őket. Zuhé bele egy nagy csomó vizet. Ilyenkor határozottan hallható, hogy csattanóan nagyot kacag a Balaton és gyorsan tovafut a hullám, nehogy az evezőlapáttal megverjék a csinyjéért.

(Folytatása következik.)

AZ ANGOL ÁLLAMFÉRFIAK HINDENBURGNÁL.

Berlin, július 28. **Hindenburg** birodalmi elnök délelőtt fogadta MacDonald angol miniszterelnököt és Henderson külügyminisztert.

———oooOooo———

LINDBERGH EZREDES TOKIÓBA REPÜL.

Páris, julius 28. Newyorkból jelentik a chikagói Tribunnak, hogy Lindbergh ezredes és felesége tegnap repülőgépen Washingtonba indult. Ez az első állomásuk a Tokióba tervezett repülő-utjukon, — amelyet Alaskán, Szibérián át szándékozik megtenni. Lindbergh szétszedhető gumicsónakot is visz magával az utra.

———oooOooo———

MEGAKARJÁK DÖNTENI A FÖLDKÖRÜLI REPÜLÉS VILÁGREKORDJÉT.

Newyork, július 28. Heindon és Pangborn, amerikai repülők reggel 5.18 órakor elindultak Newyorkból, hogy megdöntsék azt a világrekordot, amelyet Post és Gatty a földkörüli világrepülés terén felállitottak.

Post és Gatty a tizenhatezer mérföldnyi útat nyolc nap, öt óra s ötvenegy perc alatt tették meg. Ebből négy nap, hét óra és tizennyolc percet voltak a levegőben. A két repülő első állomása valószínüleg Moszkva lesz.

Jubiláris strandünnepély a Vérfessy strandfürdőn

Bartalis - jazz közremüködésével. Vasárnap augusztus 2-án. Vizimókák és tánc éjfélig. — Figyelje a holnapi hirdetést is.

Csekély az érdeklődés a városi árverések iránt

Tegnap délelőttre két csárda és egy legelőbirtok bérletére hirdetett a város árverést, de az árveréseken alig volt árverelő és a lefolytatott árveréseken nagyon alacsony feltételeket értek el.

Legelőször a Baromvásártéren gyakorolható étel- és italárusitási jog került haszonbérbeadásra. A kikiáltási ár az eddigi haszonbér, évi 2110 pengő volt és most két évre hirdették a jog bérbeadását. Az árverés iránt az érdeklődés a minimális volt, mert csak két árverelő akadt, Takács Miklós és neje, valamint Danzinger Dezső. Az árverésen meg sem közelitették a kikiáltási árat, mert a legmagasabb ajánlatot Danzinger, évi 665 pengő ajánlatával tette. Az árverés eredménye fölött a polgármester fog dönteni.

Ezután a Gugyori csárda és a hozzátartozó 28 hold és 1197 négyszögöl földre tartottak árverést. A Gugyori csárdára és a földekre október 1-től kezdve három évre hirdettek árverést és azt három alternativa szerint ütötték dobra.

Az első aletrnativa szerint a csárdát és az összes hozzátartozó földterületeket, a második alternativa szerint a csárdát és csak a közvetlen hozzátartozó 20 hold földet, végül pedig a csárdától külön álló 7 hold és 1486 négyszögöl legelőt árverelték, mivel ez a legelő nem függ össze a csárdával és azt a közeli birtokosok szeretnék megkapni. Ugyanis az itt legelő állatok áttévednek a szomszéd legelőkre és ezzel kárt okoznak.

Az első alternativa szerint három árverelő akadt, még pedig: Horváth Lajos, az eddigi bérlő, Gábor Miksa és Csikós János. — A kikiáltási ár az eddigi bér, holdanként tés évenként 267 kg. rozs volt. A legmagasabb ajánlatot Gábor Miksa tette, ki 305 kg. rozsot ajánlott holdanként és évenként.

A második alternativa szerint ugyanazok árvereltek. Itt a legmagasabb ajánlatot szintén Gábor Miksa tette 345 kg.-os ajánlatával.

A harmadik alternativa szerint Horváth és Gábor árvereltek, de csatlakozott hozzájuk Zöld Kálmán és több társa, ottani birtokosok, akik a legelőt iparkodtak megszerezni. A legmagasabb ajánlatot Zöld Kálmán és Társai tették, akik 435 kg. rozsot ajánlottak holdanként és évenként.

A harmadik árverést a Téglás kerti Balogh Mihály uccán levő 7 hold és 776 négyszögöl legelőre tartották. A kikiáltási ár az eddigi haszonbér, 65 pengő évenként és holdanként volt. Árverelő nem jelentkezett, hanem az eddigi bérlő: Jablonkai Sándor és társai ajánlatot adtak be, amelyen megajánlották az eddigi bért.

Az árverések eredménye fölött a polgármester fog dönteni. Mindhárom árverés eredményével szemben utóajánlatnak van helye, melyet 15 napon belül kell benyujtani, de a legmagasabb ajánlatnál legalább 10 százalékkal magasabb ajánlatot kell tenni.

Alfonz király lemondott a trónról legkissebb fia javára

Madrid, julius 28. A Daily Express Spanyolországba küldött tudósitójának feltünést keltő külön jelentését közli, amely szerint a közelmultban Fontainebleauban a spanyol királyi család tanácskozásra gyült össze, amelyen Alfonz király a trónról legfiatalabb fia javára lemondott. Egyuttal az idősebb hercegek is lemondtak trónöröklési jogukról öccsük javára.

Alfonz király e családi tanács után vasárnap este Párison át Angliába utazott.

Élet-halálharc a kompon

Halálos vége lett a részeg legény virtuskodásának.

Borzalmas jelenetek szinhelye volt tegnapelőtt a Tiszaföldvár és Vezseny között közlekedő komp.

Közvetlen az indulás előtt messziről kiáltozást hallott a révész. Nem tudta miről van, várt. Dalolva, kiabálva, dülöngőzve jött Kiss Lajos nevü tiszaföldvári legény. A kompon levők tiltakoztak a kompra eresztése ellen, de hiába.

Alig hagyták el a partot, Kiss kötözködni kezdett mindenkivel. Ha feleltek neki, az volt a baj, ha nem válaszoltak, ezt sérelmezte. Néhány fiatal ember is volt a kompon, ezek tiltakoztak a lármázás ellen és hátat fordítottak a mindenáron veszekedni akaró Kissnek. Kiss azonban nem csillapodott le, ő mindenáron meg akarta mutatni, hogy legény a gáton, illetve a kompon.

A Tisza közepén járt a komp, amikor Kiss Lajos

nekiugrott az egyik legénynek, derékon kapta és a korláton át bedobta a vizbe.

Még fel sem ocsudtak a szemtanuk a megdöbbentő látványból és még segíteni sem tudtak, amikor már

a másik legény is repült a vizbe

Mindenki Kissre rohant, asszonyok gyermekek is. A bivalyerejü legény azonban könnyen rázta le magáról a támadókat és

már egy harmadik fiatalember is a vizben volt.

Erre a révész is rávetette magát a nekidühödött emberre, akit hosszas küzdelem után sikerült megkötözni és csak ezután lehetett hozzálátni a három vizbe dobott legény megmentéséhez.

Kettőt közülük sikerült kimenteni, a harmadik azonban, *Ulahi István elmerült a habokban*, csak a holttestét találták meg nagysokára.

Kisst a csendőrök letartóztatták és behozták az ügyészség fogházába.

A szőlő gyógytáplálék

Magyarország mindössze 400.000 métermázsa szőlőt fogyaszt évente.

Borkrizis és szőlőfogyasztás címmel az egyik havi folyóirat tartalmas cikket közöl, melynek hatása alatt kérdezzük meg az orvosi kartól, miért nem népszerüsitik a szőlőkurát? Mért nem vállalkozik közülük valaki a Wiesenbadenben, Montreuxben, Veveyben, Meránban vagy Bolsanóban rendszeresen bevezetett szőlőgyógymód bevezetésére? Köztudomásu, hogy a szőlő gyümölcsnek huzamosabb időn át bizonyos meghatározott orvosi előirás szerinti élvezete, megfelelő diétás koszt és étrend mellett, mint gyógyszer, kiválóan alkalmazható, főleg az emésztést végző szervek bántalmánál, máj és hólyag bántalmaknál, stb.

A felsorolt gyógyitó helyeket messze vidékről keresik fel a betegek és használják fel a kurát.

Debrecen rendelkezik minden előfeltétellel. Van szőlője, alkalmas sétahelye.

Egy kis reklámmal meg lehetne csinálni a szőlőgyógymód állandósitását, még idegenek részére is.

De eltekintve ettől, ily nagyszámu lakossal biró városban, — mint Debrecen, — bizonyosan elég nagy számban van olyan egyén, akinél a szőlőkurának igen jó hatása volna.

Sajnos, nem igen hallottunk arról, hogy valaki orvosi rendelésre szőlőkurázott volna.

Minden termény értékesitése nehéz, de még nagyobb akadályok merülnek fel, ha terményeinket exportálni akarjuk, azért indokolt, hogy mindabból itthon használjuk fel a lehető legnagyobb mennyiséget. Az orvosi tudomány megállapitása szerint a szőlő magas tápértékü, könnyen emészthető szóval egészség szempontjából a legelső gyümölcstáplálék.

Az almát, banánt, narancsot és szőlőt összehasonlitva, a szőlő tartalmazza a legtöbb fehérjét, zsirt és szénhidrátot és legnagyobb a kalória értéke is. Amellett nézzük, mennyivel javithatjuk az ország helyzetét, ha a szőlőt nagyobb mértékben fogyasztjuk:

Az ország mezőgazdaságában 2.118.145 kereső volt foglalkoztatva s ebből kb. 400.000 szőlőmunkánál, 679.657 az iparnál, 183.736 egyén a kereskedelemnél.

A szőlőgazdaság 40 millió munkanapot nyujt, ami jóval nagyobb, mint amennyit az egész gyáripar ad munkásainak, tehát indokolt, hogy a mezőgazdaságnak e fontos ága, amely ennyi embernek ad kenyeret, el ne hanyagoltassék és minden igyekezetünknek oda kell irányulnia, hogy a termelés ára legalább a termelési költségeket meghozza s ezáltal a szőlőmüvelés a jelenlegi terjedelmében fenntartható legyen. Nagy segitség lenne ezen a téren a borfogyasztási adó alapos mérséklése is.

Ha a termésnek nagy részét, mint gyümölcsöt, belföldön képesek leszünk értékesiteni, ugy nem kell a magas védővámok miatt a külföldnek indokolatlan nagy engedményeket tennünk, nem kell kiviteli prémiumokat adnunk stb — mind az ország javára szolgál s mód lesz arra, hogy költhessünk olyan szükséges dolgokra, melyek re most nem jut pénz.

Vásároljon a „Debrecen"-ben hirdető cégeknél.

Hogyan kezdődött a világ gazdasági válsága

Három évvel ezelőtt, 1928-ban és még a rákövetkező évben is tomboló hossz uralkodott a világpiacon. Ebben az időszakban minden sikerült, mindenkinek érdemes volt vállalkoznia, alig telt el azonban két esztendő, a világ benne van a legfeketébb balsorsban. A virágzó vállalatok helyét hideg kémények és munkanélküliek milliói jelzik, nincs tőke, nics vállalkozás.

Mi történt? Vagy mi módon történt az, amit ránk kényszeritenek? A Népszövetség gazdasági bizottsága a nemzetközi kereskedelemnek és a nemzetközi tőkeáramlásnak adatain keresztül igyekszik ennek a problémának végére járni. Nemrégiben közölte erre való kimutatásainak és adatgyüjtésének első kötetét és most küldte szét a második kötetet a nemzetközi fizetésekre vonatkozó megállapitásokkal.

Eszerint 1928-ban az Északamerikai Egyesült Államok 1059 millió dollárt helyeztek ki idegen államokban. 1929-ben már csak 213 milliót tett ki ez az összeg.

Anglia 1926-ban 26 millió dollár tőkét vont el idegen államoktól, annyit tett fizetési mérlegének aktiv egyenlege. 1927-ben azonban már ujra hitelező állammá lett: 481 millió dollárral. 1928-ban 666 milliót és 1929-ben 671 milliót helyezett ki. Ez az összeg azonban 1930-ban egyszerre 189 millió dollárra hanyatlik.

Franciaország 1927-ben 503 millió, 1928-ban 234 millió forgótőkével járult hozzá a világgazdaság tőkeszükségletének ellátásához, 1929-ben egyszerre nemcsak megállt tőkekivitele, hanem fizetési mérlege 28 millió aktivummal zárult. Ekkor indult meg aranyhalmozása, amely azóta olyan szédületes eredményekre vezetett nemcsak a francia aranygazdaság, hanem a világ elszegényedése terén is.

Svájc is a világ kölcsönző államainak sorában szerepel, bár kisebb összegekkel. Nála ugyanez a folyamat játszódott le.

Svédország, amely a gyufatröszt üzletei révén mind nagyobb mértékben válik finanszirozó állammá, ellenszegül az általános irányzatnak. Igy 1923-ban fizetési mérlege még csak 1.3 millió dollárral volt passziv, vagyis ennyi volt az általa külföldnek hitelezett nettó összeg. Attól kezdve ez meglehetősen gyorsan növekedett. 1927-ben már 65 millió dollár a nettó összeg 1928-ban az leesett 18.5 millió dollárra, de 1929-ben ujra 71.3 millió dollárt tesz ki.

Csehszlovákia 1928-ban 61 millió dollár és 1929-ben 23.8 millió dollárt helyezett ki a világpiacon.

Atávoli Hollandiáról csak kevesen tudják, hogy a világ egyik tőkeforrása. Még 1925-ben 185 millió dollár áramlott szét onnan, azóta ez igen összezsugorodott, 1928-ban a tőkekivitel már csak 0.4 millió dollár volt, 1929-ben pedig maga is 66 millió dollár tőkére szorult idegen államoktól.

Németország külön fejezet. 1924-ben 421 millió dollár hitelt kapott, 1927-ben és 1928-ban pedig ez az összeg meghaladta az ezermillió dollárt. 1929-ben azonban már csak félmilliárdot kapott a német birodalom.

Igy jelentkezett a világgazdaság válságának megjelenési formája. A tőkeforrások felmondották a szolgálatot, ami megakasztotta a nemzetközi áruforgalmat, elvágta a termelés lehetőségét és növelte a munkanélküliséget.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készit
NEUMANN, Péterfia-utca 17. sz.

RENDELET A BŐRÁRUK FORGALMIADÓJÁRÓL.

Budapest, július 28. A Budapesti Közlöny július 29-iki számában pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg, a bőrök, bőripari és bőrfeldolgozó ipari valamint kaucsukipari termékek után fizetendő forgalmiadó váltságról szóló rendelet kiegészítéséről. A kiegészítetnek életbecmfywpnrdlubgkjqvbgkq sek, amelyeket július elsején életbelépett alaprendelet gyakorlati végrehajtása tette szükségessé, a következők:

A forgalmiadóváltságot csak a bőrárúk készítésére alkalmas vulkán fieber lemezek után kel fizetni. Ezek a lemezek forgalmiadó váltság alá esnek, tekintetnélkül arra, hogy milyen célra használtatnak. Az adóváltság kulcsa behozotali forgalomban nyolc százalék. Az adóváltságot a behozatali forgalomban a vámadós fizeti.

Minden bőrszállító folyó évi július 28-iki üzletzárás után megmaradt raktári készletét nyolc nap alatt bejelenteni és ezen a napon a forgalmi érték után kétszázalék forgalmiadót befizetni tartozik.

———oooOooo———

ENGEDÉLYEZTÉK A DEBRECENI ATLÉTÁK EPERJESI STARTJÁT.

Budapest, julius 28. A MASZ intézőbizottsága ma esti ülésén több versenyrendezés ügyével foglalkozott és több rekordot hitelesitett. Engedélyezte a debreceni atléták startját az Eperjes—Kassa és Debrecen város közti mérkőzésen, melyet augusztus 2-án Eperjesen rendeznek. Engedélyezte továbbá a szegedi—panesovai klubközi versenyt, az augusztus 2-ára Pécsett tervezett délmagyarországi—zágrábi válogatott mérkőzést a bizottság nem engedélyezte.

———oooOooo———

A KOMMUNISTÁK KÉSZÜLŐDÉSE AUG. 1.-RE.

Páris, jul. 28. A »Humanité«, a kommunisták lapja ismét tüntetést hirdet agusztus 1-re. Ezuttal a kommunisták, kik az előző években nem tudták megmozgatni a tömegeket, a munkanélkülieket akarják az utcára küldeni, hogy az »Imperialista« háboru ellen tüntessenek.

———oooOooo———

HA 1922-BEN...

London, julius 28. Nicholas Murray Buttler, a bolumbiai egyetem elnöke a nevyorki Timesnek adott nyilatkozatában fejtegette, hogy ha Amerika elfogadta volna 1922-ben lord Balfournak azt az ajánlatát, hogy töröljék el az összes háborus tartozásokat, akkor ma minden nemzet sokkal gazdagabb volna és a sulyos pénzügyi válság megkimélte volna a világot.

———oooOooo———

A FŐVÁROSI MALMOK A LISZTÁRAKAT 1—1.50 PENGŐVEL MÉRSÉKELTÉK.

A fővárosi malmok a lisztárakat ismét leszállitották. — A fehérlisztek ára mázsánkint 1 pengővel olcsóbbodott, a hatos kenyérliszt 1—1.50 pengővel lett olcsóbb. A rozslisztek árát a malmok változatlanul hagyták.

———oooOooo———

AMERIKÁBAN ÓRIÁSI TERÜLETEN PUSZTIT A SÁSKA.

Chikágó, jul. 28. A Wild-West államaiban sáskajárás lépett fel és mintegy 11 ezer négyzetmérföldnyi területen a gazdák, kik amugy is sokat szenvednek az idő viszontagságai és a gazdasági válság következtében, rendkivül nehéz helyzetbe jutottak.

Letartóztatták Schreiber barátját dr Lengyel Endrét

Budapest, julius 20. A budapesti ügyvédi kamara zugirászat cimén pár nappal ezelőtt följelentést tett a főkapitányságon Lengyel Endre dr 42 éves állitólagos ügyvéd ellen, aki a Gróf Dessewffy ucca 6. számu házban „ügyvédi tudakozó iroda" cimen irodát nyitott. A kamara megállapitotta, hogy Lengyel Endre nincs nyilvántartva a budapesti ügyvédek lajstromában és ilyen ügyvédi iroda létesitésére nem kért, de nem is kaphatott volna engedélyt.

A rendőrség meginditotta a vizsgálatot. Tegnap este detektivek mentek ki a Dessewffy uccai házba és ott nem kis meglepetésükre régi ismerősüket fedezték fel az iroda tulajdonosában. Lengyel Endre már többször szerepelt a rendőrség előtt. Egy alkalommal Schreiber Tamással együtt, egy fuvarlevélhamisitással kapcsolatban került a rendőrségre, majd, mikor Schreiber gyilkossági ügyében folyt a nyomozás, Lengyel Endrét is előállitották, mert az volt ellene a gyanu, hogy az elbujdosott gyilkost, akivel együtt szintén a nipper-társasághoz tartozott, ő rejtegeti.

Lengyel Endre, mint a rendőrség most megállapitotta, kaucios alkalmazottakat vett fel, akiktől 400—500 pengőt vett át. Azzal hitegette őket, hogy jó összeköttetései révén állást szerez nekik az Államvasutaknál. A félrevezetett emberek csakhamar rájöttek, hogy Lengyel Endre nem akarja, de nem is tudja teljesiteni igéretét. Már éppen a rendőrséghez akartak fordulni, amikor a detektivek akcióba léptek és tegnap este Lengyel Endrét őrizetbe vették.

Ma délelőtt kiderült, hogy büntárs ais volt egy Szaries Sándor 42 éves ügynök személyében, aki mint felhajtója szerepelt. A főkapitányságon ma délben mindkettőjüket előzetes letartóztatásba helyezték. Lengyel Endre ellen még külön zugirászat cimén is folyik az eljárás. Délután átkisérik őket az ügyészség fogházába.

Az augusztusi házbérfizetés és a rendkivüli intézkedések

Budapest, julius 28. A fővárosi bankok ugynevezett vezérigazgatói tanácsa fontos tárgyalásra jött össze, amelynek során az augusztusi házbérfizetések ügyét is érintették. Az ülésen mindenek előtt azoknak *a rendelkezéseknek a technikáját tárgyalták, amelyek szükségessé válnak akkor, ha a mostani korlátozó intézkedések felfüggesztésére sor kerül.* Erre vonatkozólag a vezérigazgatói tanács ugy határozott, hogy *konkrét javaslatot nem tesz, de az irányelveket megállapitotta és közölni fogja a kormánnyal.*

Szóba került a bankvezérek között *az augusztusi házbérnegyed elintézésének kérdése is.* Holnap vagy holnapután *a házbérfizetésről előreláthatólag felsőbb intézkedés fog történni.* Az erre vonatkozó tervezet elkészült és abban főleg a Nemzeti Bank álláspontja érvényesül. A Nemzeti Bank magáévá tette a bankok szervezetének javaslatát; a kiinduló pont az, hogy *akinek több helyen van bankkövetelése, az lakbér címén csak egy pénzintézetnél igényelhessen felszabadítást.*

Ügyelnek arra is, hogy a háztulajdonosok által felvett összeg ismét visszakerüljön a pénzintézetekhez. A lakbér címén átutalandó összegeket a bankok szabad betétként kezelik és mód nyilik arra, hogy ebből az összegből a háztulajdonosok az adót és a jelzálogtartozások esedékes annuitását kifizethessék.

Ha a köztisztviselők vagy a magántisztviselők a munkaadótól kapják a lakbért, a rendelet intézkedik arról is, hogy ilyen esetben az illetők bankkövetelésüket ne vehessék igénybe lakbér címén. Intézkedések várhatók, hogy *a vállalatok közvetlenül a háztulajdonosokhoz juttassák a tisztviselők számára kiutalandó lakbéreket.*

A tervezet szerint az augusztusi ház *béreket bankkövetelésekből két részletben kell majd kifizetni,* ami azt a célt szolgálná, hogy a juliusi ultimókor a pénzigényeket lehetőleg csökkentsék. Az eddigi tanácskozások során az a gondolat merült fel, hogy a házbér egyik részét augusztus elsején, másik részét augusztus 10-én, esetleg augusztus hó 15-én kell majd fizetni.

A KERESKEDŐK ULTIMÓRA KÖNNYITÉST KÉRNEK A NEMZETI BANKTÓL.

Mint ismeretes, a Nemzeti aBnk utasitására megszüntették a vásárolt takarékkönyvekkel való visszaélést, amit gyakorlatilag ugy vittek keresztül, hogy ha a julius 17-e előtt fennállott bankkövetelésekből harmadik személy javára történik jóváirás, akkor ebből az összegből házbér, munkabér és köztartozás cimén csak öt százalékot fizethetnek ki a bankok. A kereskedelem ennek a rendelkezésnek az enyhitésére indított akciót és a délelőtt folyamán kikérték a Nemzeti Bank ujabb állásfoglalását.

A kereskedelmi érdekeltségek ugyanis arra hivatkoznak, hogy a kereskedők július 17-ik előtt fennállott bankkövetelései jórészt elfogytak, időközben történtek átutalások egyes kereskedők javára a bankoknál, de a tegnapi útasitás alapján a bankok ezekből az átutalásokból az alaprendeletben megállpaitott célra sem adnak ki készpénzt. A kereskedők arra hivatkoznak, hogy az ultimo lebonyolitása amúgy is rendkivül nehéz: az alaprendelet még azt is megengedné a bankoknak, hogy újabb hiteleket adjanak a kereskedőknek, de a pénzintézetek erről hallani sem akarnak.

— Autó elé vetette magát. Székesfehérvárról jelentik: Székesfehérváron Balogh János 73 éves napszámos, öngyilkossági szándékból egy autó elé vetette magát, a soffőr azonban idejében megakadályozta az öngyilkosságot.

Nem sokkal előbb — hasonló eset történt Székesfehérváron. Akkor az autó az öngyilkosjelölt megmentése közben az árokba zuhant és útasai közül hárman súlyosan megsebesültek.

Kávéházban, borbélynál kérje a Debreczen-t.

SZÍNHÁZ

HETI MÜSORA.

Szerda:
Róbert és Marianne.
Csütörtök:
Topáz.
Péntek:
Solnes épitőmester.
Szombat:
Egy, kettő, három. (Testamentom.)

———oooOooo———

„RÓBERT ÉS MARIAN" ELŐADÁSA SZERDÁN A KAMARASZINHÁZBAN.

A kamaraszinház szerdai előadásán, Geraldy finom, halk poézissal megirt drámáját, a „Róbert és Marian"-t adja elő. A kiváló francia lirikus fojtott, belső történésekben kulmináló s szelid humorral átszőtt drámáit a Kamaraszinház mindig nagy sikerrel mutatta be a debreceni közönségnek. A darab főszerepeit Alapi Nándor, Szepessy Edit és Mihályi Mária játszák. Az előadáson a leszállitott, délutáni helyárak vannak érvényben.

Csütörtökön Marcell Pagnol híres vigjátéka, az európai színpadokon több ezerszer játszott „Topáz" kerül előadásra. A ragyogó szellemességgel megirt darab előadása őszinte érdeklődésre tarthat számot.

Ibsen Sellness épitőmesterének előadása.

A közönség több oldalról megnyilvánuló óhajának engedve, a Kamaraszinház pénteki előadásán az eredetileg kitüzött „Tartuffe" helyett Ibsen fakulhatatlan remekét a „Solness épitőmestert" adja elő.

Két vers

I.

Sötét fák közt, csillogó havon
láttalak meg, Álomlovag!
Fáztam...
És te vállamra adtad
arany palástodat.

Féltem, de a kezed érintése
bátorságot adott nekem;
akkor már tudtam, Álomlovag:
tiéd az életem.

Azóta kisért az erdő
és fáj, fáj egy gondolat:
mért nem fogadtad el akkor
ajkam imáját,
szivem vérét,
legszebbik csókomat?

II.

Ezüstharangok csilingeltek,
fehér szánon repültél tova
és aztán nem láttalak többé,
Álmok menyasszonya!

Arcod sápadt volt és a szemedben
fiedt kis mosolyok remegtek.
Mint régen...
Mikor az ajkadra csókoltam,
hogy: szeretlek.

Demény László.

Csak egy mosolyt

Modern anya.

— Halló központ! Én elmegyek hazulról, de a készüléket a bébi kocsijába teszem. Ha felébred és sir, legyen szives engem értesiteni a 26-1-41. alatt.

Biróság előtt.

— Most két éve maga már volt büntetve egy öltöny eltulajdonitásáért. És most ujra ruhát lopott?

— De biró ur kérem, két évnél tovább csak nem hordhatok egy olyan silány anyagból készült öltönyt?

A halott átszurt szivéből nem buggyant ki vér

Ünneplőbe öltözött, befeküdt az előre megvásárolt koporsóba és szivenszurta magát egy demecseri szatócs. — Öngyilkosság, vagy gyilkosság?

Rejtelmes és szokatlan öngyilkossági eset tartja izgalomban Demecser község lakosságát. E hó 25-én reggel, mikor a takarítónő szokás szerint benyitott **Fehér** Ferenc 60 éves szatócs szobájába, — megrendítő látvány döbbentette vissza.

Az idős asszony rémült sikollyal szinte eszétvesztve menekült ki a szobából és hosszu időbe került, mig a hozzásietők embereknek eltudta mondani szörnyü felfedezését. Borzalmas elbeszélése olyan hihetetlenül hangzott, hogy az első pillanatban azt hitték, a takarítónő elméje hirtelen megzavarodott.

Azonban, amikor Fehér Ferenc szobájába siettek, megdöbbenve konstatálták a dermesztő valóságot. A lefüggönyözött ablaku sötét szoba közepén gyászlepellel letakart asztalon **egy fekete koporsó állt**, amelyben egy felöltözött férfi mozdulatlan teste feküdt. Amikor az ablak függönyeit szétnyitották azonnal felismerték Fehér Ferencet, aki ünneplő ruhában viaszksárga arccal, holtan feküdt a fakoporsóban. **A halott szivét tőr járta keresztül**, amelyet oly erővel döftek bele, hogy csak a markolata látszott ki.

E döbbenetes látvány hatása alól felocsudva, azonnal értesitették a csendőröket, akik hosszas nyomozás után megállapitották — hogy az iszákos természetü Fehér feleségétől 8 hónap óta különvált élt és teljesen tönkrement, **valószinüleg öngyilkosságot követett el.**

A nyomozás során kiderült hogy Fehér a halál gondolatával már régen foglalkozott és végzetes tettét különös, szokatlan módon hajtotta végre. **Előre megvette a koporsót,** amelyet a szoba közepén az asztalon ravatalozott fel. Azután ünneplőbe öltözött, a szoba ablakait lefüggönyözte, majd

a koporsóba feküdt és szivenszurta magát.

Azonban egy gyanus körülmény mégis kétségessé teszi azt, hogy Fehér önkezével vetett véget életének. Az orvos ugyanis, amikor a holttestet megvizsgálta, egy különös jelenséget tapasztalt.

A halott átszurt szive körül nem talált vérnyomot, egyetlen vércsepp sem buggyant ki az éles tőr nyomán.

Ez a körülmény mindenesetre titokzatossá teszi a Fehér halálát és nem lehetetlen, hogy büntény áldozata lett, bár az öngyilkosságot az is alá támasztja, hogy bucsuleveleket találtak a szobában, amelyben Fehér bejelenti öngyilkosságát.

E gyanus adatok alapján a csendőrség egyelőre nem zárta le a nyomozást. Elsősorban azt igyekszik megállapitani, hogy a hátrahagyott leveleket valóban az elhunyt irta-e.

Rádióhullámok a rovarirtás szolgálatában

Alig pár évvel ezelőtt még igen görbe szemmel nézték falun azt a gazdát, aki rádió-antennát szerelt házára, mert azt hitték, hogy az antenna lehuzza a villámokat, majd pedig, hogy szárazságot okoz. Ma már alig van tanya, ahol ne ágaskodna egy-két antennatartó oszlop, a rádió időjárás jelentései, gabona- és piaci árfolyam ismertetései pedig olyan fontosak a gazda részére, hogy azok értékét pénzegységgel ki sem fejezhetjük.

A modern rádiótechnika azonban nem nyugodott meg abban, hogy a rádióhullámok segitségével tudást, szórakozást nyujt a falu népének, , hanem ujabban a rádió hullámait rovarirtás céljaira is befogta.

A gazdáknak nem kell külön magyarázni, hogy mit jelent a gyümölcsösben egy-egy rovarinvázió. Pár óra alatt tönkretehetik a rovarok milliói a gazda egész évi munkáját, minden reménységét.

Meszeléssel, permetezéssel, majd mérges gázokkal védekeztek ugy, ahogy ezekkel a csapásokkal szemben. Németországban kezdték el először figyelni azt, hogy miként viselkednek egyes állaok az elektromos hullámok behatása alatt. A kisérletek azt bizonyitották, hogy mig az emlős állatok a rádióhullámokra egyáltalán nem reagálnak, addig az alacsonyabb rendü állatok fokozatosan érzékenyek ezekkel a hullámokkal szemben. Pár év óta a rövid és ultrarövid hullámok is hasonló kisérletek eszközei lettek. Amióta sikerül ultrarövid hullámokat nagy energiamennyiségben előállitani, azóta nagy lépéssel haladtak előre a vázolt kisérletek is. Berlinben felállitották az elektromos kutató intézetet rovarok irtására. Az intézet aránylag óriási 5—10 kv. adóenergiával dolgozó ultrarövid adókészülékeket állitott össze , mely készülékek a rovarokkal ellepett területeken felállithatók. Irányitó antennák segitségével az ultrarövid sugarakat pár órán keresztül a kezelésre szoruló fákra, bokrokra irányitják és az eredmény meglepő. Nemcsak a lepkék, hernyók, rovarok, hanem még azok petéi is teljesen elpusztulnak. — Rendkivül nagy előnye ennek az eljárásnak, szemben az eddig követett rovartalanitó eszközökkel az, hog ynem mérgez, nem piszkit, sőt az elpusztitott pondrókat, mint madáreledelt, nyugodtan fel lehet használni, mivel azok a szervezetre semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaznak.

A találmány kihasználására Németországban részvénytársaság alakult, amely részvénytársaság bizonyos kölcsöndij lefizetése ellenében. előfizetés igénylése esetén helyszinre szállittatja ezeket a készülékeket és szakemberei segitségével elvégezteti az elektromos hullámokkal való rovartalanitást.

Mivel az ilyen rovartalanitó készülékek rendkivül zavarólag hatnak a rádióvételre, a társaság kimondta, hogy csakis a kora reggeli órákra lehet készülékeit igényelni.

—oooOooo—

A miniszter megengedi a diákok közös strandolását

Egyik szombathelyi leányiskola megtiltotta növendékeinek pár évvel ezelőtt, hogy a közös strandfürdőt látogassák.

A tilalom csupán azért váltott ki nagy elégedetlenséget és ellenhatást is, mert az egy közös szombathelyi strandon kivül, nem volt más fürdési lehetőség. A kánikulában aztán a növendékek egyrésze a tilalom ellenére is elment strandolni. Vesztükre, mert a következő iskolai évben mindannyian rosszabb osztályzatot kaptak a magaviseletből. Ez meglehetősen lehűtötte a kánikulai hangúlatot, de mégsem teremtett végleges helyzetet.

Az elkeseredett szülők kivánságára az igazgatóság a miniszteriumhoz fordult a kérdéssel: strandolhatnak-e a diáklányok a közös strandon? A miniszter válasza az volt, hogy **igenis strandolhatnak, bizonyos körülmények között.**

Még ezekután sem volt egészen világos a strand és a diáko kügye. Azért a szombathelyi fiú felsökereskedelmi iskola igazgatósága — igen helyesen közvetlenül a miniszterhez fordult határozott útasitásért.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza most érkezett meg, amely szerint **a szombathelyi fiú felsőkereskedelmi iskola tanulói látogathatják a közös strandfürdőt, abban az esetben, ha szülői felügyelettel vannak.**

Forgácsok a multból

Irja *Zágoni Kelemen.*

Arra csak mindenki emlékszik, hogy a magyar baka élelmessége legendás hirü volt. Nem találkozott olyan veszedelmes helyzet a kemény négy esztendőn keresztül, hogy a baka azt mondta volna:

— Megállott a tudomány!

Mindig feltalálta magát és mindig, még a föld alól is »megszerezte« a legszükségesebbet, ha mindjárt burgundi répa is volt az. Ezekből az időkből származott az a mondás is, mely ma is közismert:

— Rántott répa!

Igen, a földből kirántott répa volt az, mely sok esetben igen gusztusos élelemnek bizonyult.

A világ minden tájékán megtalálta a baka a tájékozódást, ha arról volt szó, hogy haza kell, illetve lehet jönni. Ellenben olyan pokoli nyugalommal ember még nem ült vonaton, mint mikor a magyar baka pl. a prágerhafi elosztó állomáson »véletlenül« nem a fronti, udinei vonatra ült, hanem a bécsi szerelvényre. Még a szeme sem rebbent, mikor a bécsi Banhoffon kérdőre vonták s azt mondta:

— Jelentem aláson főhadnagy ur, honnan az égből tudjam én, hogy melyik vonat — másik! Nem voltam én cselák vasutas soha, jelentem aláson!

Kicsit leszidták, lehordták a delikvenst, de megérte, mert hat napot »lóghatott« »vorsriftosan«, míg ujra lekecmergett a Piava-menti hadosztályba.

Ellenben haza menni? — Az igen! Nem tudta ugy a járást az osztrák vasut elnöke, mint infanterist Kovács Péter a 39-es regementből.

De ki ügyelt volna a szegény magyar bakára, ha nem saját maga elsősorban. Hiszen ellenségek között harcolt az ellenség ellen, mikor pl. egyik oldalon cseh ezreddel, másik részén a frontnak románnal kevert szerb ezred védte a »Monarchiát«.

Még a kárpáti harcok alatt történt, hogy egy visszavonulás után T. főorvos lovászlegénye addig »kereste« a főorvos lovával a gazdáját, mig végre Debrecenbe találta magát. Jelentkezett a Pavillon kapujába.

— Hát te mit keresel itt ezzel a lerongyolt lóval? — fogadta L. főhadnagy a legényt.

— Jelentem aláson, T. főorvos urat keresem! — állott lerongyoltan a baka.

— Hisz az a fronton van!

— Azért keresem, főhadnagy ur, jelentem aláson! — szurkolt most már a legény.

— Hogy kerültél te ide? — nézett egyre gyanakvóbban a főhadnagy.

— Szatmártól kezdve vonaton, jelentem aláson, de addig csak ugy poroszkáltunk ketten a Szegfüvel.

— Hm, hát te a frontról jössz?

— Széjjel vertek bennünket, jelentem aláson, azóta hiába kerestem a főorvos urat.

— Mondd el, hogy történt!

— Ugy, jelentem aláson, hogy éjfél után két órakor csak belőtt bennünket az orosz! A főorvos ur éppen kötözgette a hátrahozottakat. Egyszer csak jön vágtában az ordonánc tiszt ur, hogy azt mondja: hátrább a segélyhelyet! Szekerekre pakkoltak, aztán a főorvos ur a mozgó szekereken csinálta tovább a dolgát. Ők eljöttek, én még maradtam, mert egy ulánus százados is rám bizta a lovát, ő meg gyalog ment az állás felé. Egyszercsak látom, hogy összeesik a százados ur lova. Valami kóbori golyó érte. Aztán csak arra emlékszem, hog ynagyon nyomtak bennünket hátra. Én is elindultam a Szegfüvel. Csak kerestem én a főorvos urat, de nem találtam... Már Pesten is jártam?...

— Hol?

— Felvitt a vonat! Onnan aztán ide küldtek!... — jelentem aláson.

L. főhadnagy nem tudta, hogy káromkodjon, vagy mosolyogjon.

— Te akkor keresztül mentél Debrecenen?

— Tudja az áldás, főhadnagy ur! Hiszen éjszaka volt akkor, jelentem aláson. Én csak ara emlékszem, hogy Szatmárnémetiben »beafféroltak egy vagonyba a Szegfüvel«.

Olyan ártatlanul, szendén nézett a szíve mélyén szurkoló legény, mint a ma született bárány.

— Na eredj csak be, majd gondom lesz rád! — adja ki L. főhadnagy a parancsot.

Mikor a kapu alatt ment a lóval a legény, nagy, megértést valló szeretettel verte meg a ló nyakát.

— Na, Szegfü, most majd kihuztuk a huszonegyet!

Két nap mulva uj menettel indult a legény s természetesen Szegfü is a frontra.

Egy egész menetzászlóalj, nehogy eltévedjen ismét a legény és a ló, kiket már bizonyára nagyon várt T. főorvos is.

Mert a menetzászlóaljak már soha se tévedhettek el. Mindig meg volt a cél, mely mindig egy lehetett, ha magyarokról volt szó: az első vonal, »svaromlénia«!

Ne késlekedjen

szükségletét bőrdiszmüárukban

„STAR" bőrdiszmüáru készitőnél

Debrecen, Hunyadi-u. 2. a. beszerezni, hol legjobb anyagból, legszebb kivitelben, jutányos árban lesz kiszolgálva.

SAKK

Rovatvezető: TORMA SÁMUEL.

POROSZ HUSZÁRJÁTÉK.

Dr Nagy Géza Berettyóujfalu. — *Csócsics Lajos* Hajduhadház.

Játszották levélváltás utján 1930.

1. e4, e5 ; 2. Hf3, Hc6 ; 3. Fc4, Hf6 ; 4. Hg5, d5 ; 5. Hxd5 ; 6. Hxf7 ! Kxf7 ; 7. Vf3†, Ké6 ; 8. Hbc3, Hcb4 ! 9. a3 ! ! Hxc2† ; 10. Kd1, Hxa1 ; 11. Fxd5† ? Nagy mester az egyidejüleg velem is levelezett ugyane játék, illetve variánsban világos részére mindenkép nyerést jelentett ki. Hogy mennyiben nem szabad a sakkban még ilyen kezdeti állásban ilyen merész kijelentést tenni — Csócsics Lajos vendéglős ur, ki levelezési játékban több szép győzelmet ért el egyidejüleg pesti ellenfeleivel szemben is — szép erőteljes játékban igazolta. Rv. 11 . . . Kd7 ; 12. b4, c6 ; 13. Fa2, Vf6 ; 14. Vd3†, Fd6 ; 15. Hé4, Vg6 ; 16. Ff7 ; Vxf7 ; 17. Vxd6†, Ké8 ; 18. Vxé5†, Kf8 ; 19. Fb2, Fg4 ! ! 20. Kc1. (Itt, hogy f3-ra sötét mattig sakkolhat, nézte el a mester!) 20 . . . Hb3†; 21. Kc2, Bé8 ; 22. Vd6†, Kg8 ; 23. Bé1, Ff5 ; 24. d3, Fxe4 ; 25. dxé4, a5 ! ; 26. f4, h5 ; 27. é5, a4 ; 28. Vd3, Vxf4 ! feladta.

EGY ÉRDEKES VÉGÁLLÁS.

V.: Kf4, Ba5, Fd6, d3 ; gy : b2, c2, g3, h3.

S.: Kg7, Bb7 és é3, Hf6 ; gy.: b5, d4, f5, h5.

Dr Szabados S. és Dalmy B. közt így kialakult végállásban Dalmy sötét a következő zseniális kombinációval nyert : 1. h5, h4 ! ; 2. gxh4, Kg6 ! ! ; 3. Fxf5†, Kh5 ; 4. c4, Kxh4 ; 5. Ff6, Bb97 ! és a futó elveszett. A Magyar Sakkvilág, honnan ezt átvettük, megjegyzi, hogy »a fenti kombináció egyike a legszebbeknek, mit az utóbbi magyar versenyeken játszottak«.

Az alábbi héber fordítást Kiss Ernő ur, mint volt városi irattárnok szivességéből van módunkban közölni. Kiss ur a mult század nyolcvanas éveiben megjelenő s irattárba lehelyezett »Debreceni Ellenőr« napilapban fedezte fel.

VERS A SAKKJÁTÉKRÓL.

Héber eredetiből fordította Dicsőfi József ev. ref. segédlelkész. (1886 ápr. 27. Debreceni Ellenőr.)

(Ez érdekes verset ily cím alatt találtam : »hharuzimal szhhok sáh máth háráb Ábrahám Aben Ezra« = versezet a sakkiátékról Ábrahám Áben Ezrától. Aben Ezra (Ábrahám ben Ezra) híres zsidó tudós, született 1088-ban, meghalt 1167-ben ; nagy tudományáért hhákkám (bölcs) diszjelzővel tiszteltetett meg ; kitünő bölcsész, csillagász, orvos, nyelvtudós, szentirás magyarázó és költő volt. Mint költő ügyesen tudott bánni a héber és arab müdalokkal. Több nevezetes munkája maradt fenn. Az itt közlendő versezete 75 sorból áll, páros rimekkel. Én az öt és feles lábas sorokat négylábas verssorokban fordítottam.)

Oly csatáról zeng az ének,
Amit régen tervezének
Éles elmék ősi korban,
Táblán kimért nyolc-nyolc sorban.
Mindenik sor jól kimérve,
Fel van osztva nyolc mezőre.
Négyszögüek mind alakra.
Két tábor kél rajtuk harcra.
Két király két seregével
Egymás ellen vivni kél fel.
A katonák szemben állnak,
Küzdelemre készek, bátrak.
Bárha egynek sincsen kardja :
Harcok harc' az — elme harca.
A csatázók harcjelvénye
Testeikre van bevésve,
Azt hinnéd, ha látod őket,
Hogy Edom, Kus) küzd előtted.*
Sikra Kus lép, első mostan,
Nem rest Edom, ő is ott van.
Mindegyik fél gyalogsága
Megy először a csatába.
A gyalog megy egyenesen,
Oldalt lép, ha van ütésen.
Utirányát nem cseréli,
Nem is szokott visszalépni.
Egy mezőcskét indultában
Átugorni van jogában
És ha folyton tovalépve
Az utolsó sorba ér be,
Minden uton visszatérhet,
Mint királyné sikra léphet,
Ez ha indul, az ő lába
Hág kevélyen bármely sáncra
Ha a bástya onnan lép ki,
Hol őrt kell állni néki :
Mint királyné megy csatába,
De csak három az iránya.
A ló gyorsan indul utra,
Ámde görbe nagyon utja,
Görbe s hozzá három sáncon
Tul nem léphet semmi áron.
A futó fut a harctéren
Maga utján hosszban-szélben,
Görbe utra sosem lépne,
Egyenes az ő ösvénye.
Lépte egy van a királynak,
De bármerre a szolgáknak,
Igy segít és készen állva
Jól vigyáz fel táborára.
Hogyha rajtaüt az ellen,
Bajtól védve, hogy szökhessen,
Ha futó a támadója,
Ő vagy lép, hogy éltét óvja,
Vagy megvédi egy hitt szolga
Szolga szolgát sorra öl le,
Vesztik egymást vad dühökbe.
S a vitézek vérbefagyva,
Bárha nem folyt vérpatakja.
. . . Van eset, hogy Kus meggyőzte
Edomot s ez fut előle.
Van eset, hogy Kus s királya
Lesz Edomtól megalázva.
S a király lesz ellen foglya,
»Irgalom nics, meg van fogva !«
Menekülne, várba futna,
Hajh ! De el van állva utja.
Ellenfele nagy szót hallatt :
»Nincs menekvés, megvagy, sakkmatt !«
Hiv szolgái körülötte
Ő miatta sora ölve.
Oda diszök, fejök élte,
Jó királyuk rabbá téve.
. . . Ámde harcra ujra készek
S a megöltek ujra élnek.

A DEBRECENI SAKK KÖR

jövő 1932. évben fennállásának 25-ik évébe lép. Több sakkozó s a még élő alapító tagok részéről megnyilvánult, azt hisszük közóhaj : ezen jubiláris fennállásu évnek egy jelentősebb, bár a viszonyokhoz mérten szerényebb keretek között folyó, esetleg egy *nemzeti verseny* megrendezésével megünneplése

---

A »KIE«

tervbevett, jelzett csapatversenysorozatát a mult vasárnap a Munkások Sakkcsoportjával folytatta, mely mérkőzés a munkások fölényes győzelmét hozta 7 : 3 eredménnyel. E sulyos veresége a KIE sakkozóit méltán késztetheti annak meggondolására, hogy a sakkozáshoz nem elég az ifjui hév, kedv, némelyek versenyszereplési ambiciója, hanem higgadt fegyelmezettség, komoly tanulás a főkellék, mivel tornasiker elérhető. (Még egy rövid üdvözlő beszédhez is bizonyos előkészültség kell !) Szőke (KIE) vesztett Kepeccsel, Medvárszky győzött Tatár (KIE ellen, Gyertyános (KIE) vesztett Mihálykökivel szemben, Grünfeld vesztett Radvánszky (KIE) ellen, Némethy (KIE) győzött Bodnár ellen, Tóth győzött Torma I. (KIE) ellen, Laskay (KIE) vesztett Nagy ellen, Bakó (KIE) nyert Kovács ellen, Erdei nyert Benedikti (KIE) ellen.

További versenyeredményekt rendszeresen közölni fogjuk.

*) Edom = Zdumae, Kus = Aethiopia. Miután edom (ádóm) = veres és Aeahiopia a feketék hazája : világos, hogy Aben Ezra előtt veres és fekete szinü sakkjáték alakok voltak.

Kedvezményes szelvény olvasóinknak a városi strandra

A városi uszodában a »Debreczen« olvasói és előfizetői a rendes napi áraknál 20 százalékkal, gyermekeik 33 százalékkal olcsóbban fürödhetnek s az idény és havi bérleteknél is ugyanilyen mértékü engedményre tarthatnak igényt.

A »Debreczen olvasóinak és előfizetőinek a napi jegyeket 60 fillér helyett 50 fillérért, gyermekjegyeket 30 fillér helyett 20 fillérért;

a havi bérletjegyeket felnőttek 10 pengő helyett 8 pengőért, gyermekek 5 pengő helyett 4 pengőért;

az egész szezonra érvényes idényjegyeket felnőttek 25 pengő helyett 14 P-ért, gyermekek 12 P helyett 7 P-ért válhatják meg;

tehát a kedvezmények igénybevételének ideje alatt a »Debreczen« egész előfizetési árát teljes egészében megtakaritják.

Az alábbiakban leközöljük azokat a szelvényeket, amelyeknek bemutatása ellenében ezek a kedvezmények igénybevehetők. — A szelvények közlését sorozatosan naponta folytatjuk.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
idénybérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében a 25.— pengő áru idényjegyet 14.— pengőért válthatja meg.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
idénybérletre
(gyermekek részére)

Ezen szelvény ellenében a 12.— pengő áru idényjegyet 7.— pengőért válthatja meg.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében 10.— pengő helyett havibérletét 8.— pengőért válthatja meg. melyek a kiváltás napjától számitva 30 napig érvényesek.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(gyermekek részére)

Ezen szelvény ellenében 5.— pengő helyett havibérletét 4.— pengőért válthatja meg. melyek a kiváltás napjától számitva 30 napig érvényesek.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(felnőttek részére)
1931 julius 29. (Szerda.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyett napijegyét 50 fillérért válthatja meg.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(gyermekek részére)
1931 julius 29. (Szerda.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyett napijegyét 20 fillérért válthatja meg.

»DEBRECZEN« kiadóhivatala.

A fenti szelvény beszolgáltatása ellenében kedvezményes árú idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28/a) a napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állitják ki, illetve adják ki.

VASBUTOROK
sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a
Debreceni Vasbutorgyár R.-t.
elismert legjobb minőségü gyártmányai gyári árban beszerezhetők
Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél
Takarékossági könyvre is.

Mindegy

Ha a sors ver, vagy átkarol
és talán siratnak valahol
nekem mindegy;

ha ver a sorsom, akkor sem félek,
edződik a test és edződik a lélek
s megáll rendületlenül...

Ha átkarol, s becéz engemet
s talán nemesebbé teszi lelkemet:
mindegy, mindegy.

LAPIS ELEMÉR.

— **Külföldiek Debrecenben.** Hétfőn tizenhét bécsi tanár és tanárnő érkezett Debrecenbe. Megnézték a város nevezetességeit, kedden hajnalban pedig kiutaztak a Hortobágyra. — Pénteken este hat órakor érkezik ötven egy olasz, tizennyolc nő és harminchárom férfi, mindannyian a Nyári Egyetem hallgatói. Ünnepélyesen fogadják őket az állomáson.

Menyasszony és vőlegény

— **Átszervezik a köztisztasági vállalat könyvvitelét.** A polgármester a számvevőség által kidolgozott könyvelési útasítást léptetett életbe, a köztisztasági és fuvarozási vállalatnál és így most már ennél a közüzemnél is a többi vállalathoz hasonló egységes könyvelés lép életbe.

— **A MANSz. iparosszakosztályának gúthi kirándulása.** A MANSz. iparos szakosztályában tömörült debreceni iparosasszonyok — mint megírtuk —, augusztus hó másodikán, vasárnap, fényesnek igérkező, nagyszabású kirándulást rendeznek, a harmincöt kilométernyire fekvő gúthi erdőbe, amelynek természeti szépségei méltán megérdemlik, hogy a kirándulók felkeressék és gyönyörködjenek benne. Nyolc órakor reggel motorvonat indul. Ezenkivül tizenegy órakor indul a MANSz. különvonata. A Menetjegyoda- és vissza és az ebéd ára 2 pengő. Idevonatkozó jegyek kaphatók Palotay Lajosnénál, (Kálvin-tér). P. Szabó Mihálynénál (Csapó ucca) és dr Szabó Mihálynénál (Hunyadi ucca). A kiránduló társaságról filmfelvétel is készül.

— **Világító gyémántok.** Egy angol professzor érdekes kisérletéről számolnak be az angol lapok. Arról van szó, hogy a tanár több vendéget hivott össze, akiket aztán egy sötét szobába vezetett. Alighogy elhelyezkedtek a teremben, egyszerre úgyszólván nappali világosság keletkezett, anélkül, hogy villanyt gyújtottak volna. A professzor ugyanis a terem közepén levő asztalra mintegy húsz darab gyémántot helyezett el, melyeken azután ibolyántúli sugarakat bocsátott keresztül, mire ezekből erős fénysugár áradt ki, mely a termet egészen megvilágította. A kisérletnek érdekességétől eltekintve gyakorlati haszna is van. Tekintettel ugyanis arra, hogy ezt a hatást ibolyántúli sugarak csak a valódi gyémántból váltják ki, a kisérlet alkalmas arra, hogy általa győződhessünk meg, vajjon nem hamisítvánnyal állunk-e szemben.

X **Turistáknak felszerelés,** hátizsák turista ing Iskolásoknak torna ruhát, cipő, sapka, trikó és nadrág. Antalfy Gyula sportházában, Varga ucca 5 szám.

Vakmerő rablótámadást akart elkövetni az uccán egy fiatalkoru fiu

Le akarta tépni az aranyláncot egy nő nyakáról.

Vakmerő rablótámadás szinhelye volt a Vigkedvü Mihláy-utca. Egy züllött fiatalkoru fiu rárohant egy arra járó nőre és annak a nyakából le akarta tépni az aranyláncot. — A rablást csak az arra járók akadályozták meg, — azonban a támadó elmenekült és csak hosszas keresés után sikerült elfogni a detektiveknek.

Csipke Aranka varrónő, Vigkedvü Mihály-utca 44. sz. alatti lakos a Vigkedvü Mihály-utcán ment gyanutlanul, amikor egy arra menő 14—15 év körüli fiu hirtelen neki ugrott és a nyakáról le akarta tépni az aranyláncot. — A megtámadott Csipkés Aranka — azonban nem vesztette el a lélekjelenlétét és a kezével a láncát védte, majd hangosan segitségért kiáltozott. — A kiáltozásra többen arra siettek, mire a fiu elrohant, ugy hogy nem is tudták utólérni.

Csipkés Aranka feljelentést tett a támadója ellen a rendőrségen, ahol széleskörü nyomozást inditottak a vakmerő fiu után, aki sikerült is kézre keriteni. — A züllött fiut átadták a fiatalkoruak bíróságának, ahol megindult ellene az eljárás.

— **Felrobbant a gőzeke kazánja, — egy halott és két sebesült.** Miskolcról jelentik: A csehek által megszállott területen levő prilokai gazdaságban borzalmas szerencsétlenség történt. Stefankovics Béla 45 éves gépész, Tomasta Mihály 21 éves bolmoki munkás és a 17 éves Furicska János a Reich-testvérek gazdaságában, a hatalmas Fowler-gőzekén dolgoztak. — Munkaközben a kazán egyik csöve elszakadt, a kiáramló gőz és forróvíz robbanást idézett elő. A robbanás ereje Furicskát a kazánra hajította, a forróvízbe, ahol pillanat alatt úgyszólván elevenen megfőtt. A szerencsétlen fiatalembert holtan húzták ki a kazánból. A szétlövelő forróvíz s a gőz a gépészt és Tomasta fűtőt is leforrázta, különösen a fűtő szenvedett rendkivül súlyos égési sebeket. Eszméletlen állapotban szállították őket a kórházba. Az orvosok remélik, hogy sikerül az életüket megmenteni. A gépész csak könnyebben sérült meg.

A legjobb butort a legolcsóbban

x **Magyarország autótérképe** új kiadásban, valamint katonai térképek, s szolgálati szabályzat új kiadás, kapható Antalffy József cégnél, a m. kir. térképészeti intézet bizományosánál, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

— **Megtalálták Dobó Istvánnak, az egri hősnek végrendeletét.** Miskolcról jelentik: Az olaszliszkai községi levéltárnak Sátoraljaújhelybe való szállításával a Zemplénvármegyei múzeum és a vármegyei levéltár értékes anyaggal gazdagodott. Az iratok rendezése során ugyanis Meczner Tibor dr vármegyei főlevéltáros többek között felfedezte Dobó Istvánnak, az egri hősnek, a barsmegyei Végles várában 1558-ban kelt legutolsó eredeti végrendeletét, amely tudományos körökben is előreláthatóan nagy feltünést fog kelteni.

— **Elfogott tolvajnő.** Napok óta érkeznek feljelentések s a rendőrség is nyomozott egy ügyes és élelmes besurranó tolvajnő után, aki rendesen lakás keresés ürügye alatt sorra járja a házakat s amikor módjába van elemeli a kezeügyébe eső értéktárgyakat. Földy Imre detektivnek sikerült elelfogni a veszedelmes tolvajnőt, aki már többizben lopást követett el. Kihallgatása most folyik s bűnlajstromát is most állítja össze a rendőrség. Akinek az utóbbi időben ilyen körülmények között tünt el értéktárgya: jelentkezzen Földy Imre detektivnél, II. emelet, 85. számú szobában.

— **Légipostacsomag gyanánt útazott egy belga ujságiró.** Londonból jelentik A minap érkezett meg a croydoni repülőtéren G. Lantsheere belga ujságíró aki a brüsszel—croydoni repülőútat, mint légipostacsomag tette meg. Az ujságíró egy postarepülőgép indulása előtt közönséges csomagként adta fel fel önmagát, a repülőtéren megmérték és kabátjára a cimet feltüntető lebélyegzett bárcát ragasztottak. A tartalom megjelölése ‚Minta érték nélkül' volt. A „viteldíj" mindössze 420 belga frankot tett, holott egy menetjegy 700 belga frankba került volna. Némi bonyodalom csak akkor fenyegetett, midőn a repülőpostahivatalban az eleven csomagot a szabályoknak megfelelően az elosztóhivatalba akarták szállítani, ahonnan csak másnap reggel kézbesítették volna ki. Amíg azonban a hivatalnokok az előírásokat tanulmányozták, a „Minta érték nélkül" egy taxin elrobogott.

Faipar és Faforgalmi rt. butorüzletében

x **Anyuka**, tudod, hogy Anna néni zsúrján olyan szép hófehér papírszervéta volt, tudod hol vették? **Springer bácsi** papír- és fotoüzletéből, hol állandó friss fotólemezek, filmek vannak.

Anyakönyvi hirek

Születések: Führer Albert 1-szék kezelő, leány Margit. — Bencze János földműves, fiú József. — Csontos Pál villanyszerelősegéd, fiú Pál. — Rózsa János bérlő, leány Vera. — Vass Béla kocsis, fiú Béla. — Tóth Gyula gépmunkás, fiú Gyula. — Vass János lakatossegéd, leány Ilona. — Török Lajos földműves, fiú Lajos. — Kiss Sándor kocsis, fiú Sándor.

Házasság: Kozák Imre—Molnár Eszter.

Halálozások: Porcsin Sándor ref. 83. éves, Böszörményi út 42. szám. — Vida Lajos, ref. 7 hónapos, Uj rétje u. 218. szám. — Nyíri József ref. 26 éves, Rigó ucca 1. szám.

oooOooo

— **A Bika étteremben minden szerdán és szombaton este tánc.**

— **Baleset.** Súlyos sérülést szenvedett Balogh János tizenhatéves lakatostanuló, Garay ucca 28. szám alatti lakos, ma reggel kenyérszelés közben. Az élesre fent kés kicsuszott a kenyérből s a fiú bal alsó karját hosszú és mély vágással felhasította. A mentők kötözték be.

— **Összeestek a hőségtől.** Tegnap reggel hét óra tájban a Margitfürdőbe hivták a mentőket. Zakar Juliánna 17 éves leány, Szondi ucca 18. szám alatti lakos mosás közben eszméletlenül esett össze. Elsősegély után a klinikára szállitották. — Baján Ferenc 34 éves, Szent Anna ucca 26. szám alatti lakos, sepregetés közben eszméletlenül terült el a földön. A mentők részesitették első segélyben.

— **Megmérgeztek két fiút, de nem tudják, hogy ki?** Szombathelyről jelentik: Sorkitótfaluban — mint annak idején megirtuk —, július hó 13-án reggelre Halász Károly gazda istállójában halva találták a gazda 7 éves Lajos és 14 éves Béla fiát. A gyerekek este tizenegy órakor még egészségesen jókedvüen mentek az istállóba lefeküdni, kora hajnalra pedig mindkettőnek megmerevedett holttestére akadtak már csak a széna-ágyon. — A titokzatos haláleset rejtélyét nem oldotta meg a boncolás sem, mivel csak annyit állapitott meg, hogy kétségtelenül mérgezés ölte meg a két gyermeket. Hogy azonban milyen méreg vette el életüket és hogy bűnös kéz kivánta-e a két ártatlan gyermekéletet, azt a csendőri nyomozás sem tudta kideriteni. A csendőri nyomozás vezetőjének az a véleménye, hogy véletlen mérgezés nem történhetett, hanem bűnös kezek oltották ki a két szerencsétlen gyermek életét. Azt sem tudják kideriteni, kinek állott érdekében a két gyermeket eltenni láb alól?

Rákosi Jenő, (volt Király-utca 4 sz. alatt szerezheti be.

x **Táncterem,** mellékhelyiségekkel kiadó, Péterfia ucca 30. szám.

Külön, fentartott kocsikban

kényelmesen utaznak a „Debrecen" előfizetői és olvasói minden hétfőn és pénteken

a Hajduszoboszlói Strandra,

ahol ezeken a napokon 20 fillérért fürödnek. — A kedvezmény igénybevételére jogositó szelvényeket naponta közöljük.

Nagy részvét mellett temették el battonyai Fehér Mihálynét

Az egész városban őszinte, mély részvétet keltett az a hír, hogy battonyai **Fehér Mihályné** született **Szakács Irénke,** a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. tisztviselőnője, vasárnap este kilenc órakor, hosszas szenvedés után, huszonnyolcéves korában elhunyt. A fiatal úriasszony, aki vállalatunknál tíz éven át bizalmi állást töltött be s mindenkinek megnyerte a becsülését és szeretetét, a legszebb korában távozott el férje oldala mellől és szerettei közül.

Fehér Mihálynét kedden délután öt órakor helyezték örök nyugalomra, a Kossuth uccai temetőben, a ref. egyház szertartása szerint. A ravatal a csőszház melletti térségen volt felállítva, ahol ezerfőnyi gyászoló közönség siratta az elhunytat. A temetésen megjelent **Szigethy Gyula** vezérigazgató vezetésével a vállalat egész tisztviselőkara, szerkesztősége, továbbá a nyomdász-személyzet és mindazok, akik a nemes szívű úriasszonyt szerették.

A koporsónál **Kalas Ferenc** ref. lelkész mondott magas szárnyalású és gyönyörű imát.

— Mindenek Ura, nem a Te haragod, hanem a Te szereteted vette magához ezt a fiatalasszonyt —, mondotta áhítattal a lelkész. — Te voltál az, aki bevezetted őt a házasélet édenébe, — amelybe azonban csakhamar beköltözött a boldogság fájának megrontója. Az a szív, mely mindig a boldogságért dobogott, egyre halkabban vert és hosszas szenvedés után átköltözött az örökkévalóságba.

Ima után felzendült a zsoltár koromor dallama, majd a könnyező emberek százai a nyitott sírhoz kísérték a koporsót, oda, ahol az elhunyt fiatal asszony édesanyja nyugszik. A sír előtt **Kalas Ferenc** lelkész Pál apostol egyik korintusi levelét olvasta fel, — mely a halottak föltámadásáról szól. A Hiszekegy elimádkozása után pedig **Stuhán Andor** megindító szép beszédben, kegyeletes szavakkal vett búcsút a vállalat tisztviselőkara és nyomdász személyzete nevében az elhunyttól, ki mindentekintetben példaképe volt a tanult, lelkiismeretes és kiválóan értékes tisztviselőnek és úriasszonynak.

— Neked az élet egyenlő volt a folytonos munkával — mondotta többek között **Stuhán Andor,** aki ezekkel a szavakkal fejezte be mélyen átérzett beszédét. A túlvilági életed legyen még boldogabb a földi életednél.

Ekkor ismét felcsendült a gyászének s tompán hullt a föld a koporsóra, melyet valóságos virágerdő borított. Sokan hangosan zokogtak és senki sem tudta elfelejteni, hogy Fehér Mihályné sz. Szakács Irénke eltávozása az élők sorából, szerettei szívében pótolhatatlan űrt hagyott hátra.

A temetést Gebauer temetkezési vállalata végezte.

A sok koszorú és virágcsokor feliratai közül csak néhányat tudtunk feljegyezni, mert egész délután özönével érkeztek a virágok a ravatalra. A feliratok közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Isten legyen veled, emléked megőrizzük, Gizike és Dani. — A legjobb kolleganőnek, Tisztviselő barátai. — Irénkémnek, Mihályod. — Felejthetetlen úrnőmnek, Irénci. — A mi drága Irénkénknek, Apósa, anyósa és sógornője. — Felejthetetlen édes Irénkémnek, Keresztanyja. — Szeretett drága kisleányunknak és sógornőnknek, Apukád, anyukád, sógornőid és sógoraid. — Szigethy-család. — Utolsó baráti üdvözlettel, Pali. — Felejthetetlen Irénkénknek, Petyó és Laci. A drága Irénkének, Dezső, Aranka, Olgi, Vili és a kis Dezső. — Szeretett úrnőnknek, Nagy Ferenc és neje. — Szeretett Irénkének, Flóra, Irén néni és Erzsike. — Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., Az összes lapkihordók. Utolsó üdvözlettel, Szodos Ferencné. Ezenkivül még rengeteg virág és koszorú, melyeken nem volt felirat.

Jóváhagyta a belügyminiszter a Zoltán-féle leányárvaház alapitványát

Özv. Zoltán Jánosné Bay Amália leány árvaház alapitvány alapitó-levelét a belügyminiszter jóváhagyta. Most a polgármester az alapitvány alapitó-levélnek a példányait eljuttatta az érdekelteknek, igy egy példányt az örökösöknek, továbbá megküldte a közalapitványok igazgatóságának és a történelmi levéltárnak. Utasitotta továbbá a számvevőséget, hogy a vagyont alapszerüen kezelje, mivel a végrendeletileg hagyományozott ingó értékek között egy megváltott ingatlan után 12 ezer pengő körüli követelés is van, megkeresi a polgármester a lebonyolitó szervet is, hogy arra másnak, mint az igazolt végrendeleti hagyományosnak, tehát a városnak kifizetést ne teljesitsen.

Az alapitványba tartozik a Péterfia-u. 9. sz. alatti házastelek, egy körülbelül 15.000 pengőről szóló takarékbetét-könyv, 12.000 pengő követelés, ugy hogy az alapitvány összege körülbelül 80 ezer pengőnek felel meg.

A „Debreczen" olvasói és előfizetői minden hétfőn és pénteken délután 20 fillérért fürödhetnek a szoboszlói gyógyfürdőben

A fürdőjegy oda- és visszautazással együtt 1 pengő 60 fillérbe kerül olvasóink részére.

A »Debreczen« szerkesztősége most egy ujabb hatalmas és teljesen egyedülálló kedvezménnyel lepi meg olvasóit és előfizetőit. — A hajduszoboszlói hires héviz gyógyfürdővel

kizárólagos megállapodást kötöttünk,

mely szerint olvasóink és előfizetőink hetenként két hétköznapon hétfőn és pénteken délután 20 fillérért fürödhetnek a gyógystrandon.

A kedvezmény igénybevétele akként történik, hogy a »Debreczen« hasábjain megjelenő szelvény bemutatása ellenében

a Máv. hivatalos Menetjegyirodája személyenként 1 P 60 fillérért kombinált vasuti és fürdőjegyet ad ki.

Miután hétköznapokon Hajduszoboszlóra és vissza a vasuti jegy 1 pengő 40 fillérbe kerülne személyenként egyedül vagy többedmagukkal kiutazó olvasóink részére, igy tehát a mi kedvezményünk révén, amelyet hetenként kétszer csoportos utazásnál nyujtunk a hajduszoboszlói hévizfürdő strandjára

mindössze 20 fillérbe kerül a belépőjegy.

Indulás minden hétfőn és pénteken délután a Debrecenből fél 3 órakor induló személyvonattal, visszautazás a Hajduszoboszlóról este 8 óra 28 perckor visszainduló személyvonattal.

Az állomáson

az indulás előtt 10 perccel kell megjelenni

és a »Debreczen« kirándulói részére fenntartott kocsikba vagy szakaszokba együttesen beszállni. Külön való utazásnál a kedvezmény érvényét veszti.

Ismételten hangsulyozzuk, hogy ez a kedvezmény csakis a »Debreczen« szelvényeivel és csakis a Máv. Menetjegyiroda utján vehető igénybe.

A legközelebbi utazás pénteken julius 31-én lesz.

A Menetjegy iroda minden hétfőn és pénteken délután pont fél kettőkor lezárja a jelentkezéseket.

A vasutnál csatlakozni már nem lehet.

SZELVÉNY
a »Debreczen olvasói és előfizetői részére.
Érvényes
A
HAJDUSZOBOSZLÓI STRANDFÜRDŐ
1931 július 31-én, pénteken való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdésre is jogositó utalványunkat.

SZELVÉNY
a »Debreczen olvasói és előfizetői részére.
Érvényes
A
HAJDUSZOBOSZLÓI STRANDFÜRDŐ
1931 július 31-én, pénteken való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdésre is jogositó utalványunkat.

— **Egy apa szörnyü bűne.** Undorító bünnel terhelten adta át a hajdúdorogi csendőrség a debreceni ügyészségnek P. Nagy István hajdúdorogi lakost. A minden emberi érzésből kivetközött férfi saját leánya ellen követett el erkölcstelen merényletet, — aminek már következményei is mutatkoztak a leányon. Az apát vérfertőzés cimén letartóztatásba helyezték.

— **„Most megölünk, megisszuk a véredet".** Nem mindennapi verekedés történt az elmult nap Mikepércs határában. Rácz Gyula és Rácz István mikepércsi lakosok, már régebben haragba voltak Thurzó István, szintén mikepércsi legénnyel. A két Rácz csemete, hogy magukat valamiképpen megbosszúlják Thurzón, kimentek a mezőre és megvárták, hogy mikor tér haza Thurzó a faluba. Nem kellett nekik sokat várni, mert a mitsem sejtő Thurzó szürkületkor elindult hazafelé. Ráczék mikor meglátták Thurzót, elibeugrottak és rákiáltottak — Megállj. Most megölünk és megisszuk a véredet. — ... És a következő pillanatban rávetették magukat Thurzóra. Rácz Gyula a zsebéből előkapta a bicskáját és többhelyen megszúrta Thurzót. Rácz István meg a kezében levő vasvillával ütötte a szerencsétlen fiatalembert. Thurzót súlyos sérülésekkel beszállitották a debreceni sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. A két garázda legény ellen megindult a bűnvádi eljárás. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi ponti vizsgálóbirósági elnök tegnap délelőttre megidézte kihallgatás végett Rácz Gyulát és Rácz Istvánt, akik védekezésükben azt adták elő, hogy őket először Thurzó támadta meg és ők csak önvédelemből verték meg Thurzót. A vizsgálóbiró mivel a két legény vallomását alaptalan valótlanságnak tartotta, elrendelte azonnali letartóztatásukat.

X Közelednek a meleg napok! A rekkenő hőségben szellemi és testi munkást egyaránt fokozott mértékben vesz igénybe hivatása. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz ilyenkor napjában több csésze tea, hidegen, vagy melegen, mert üdit, frissit és oltja a szomjúságot. Tegyen kisérletet Meinl-újterméstü teakeverékeivel.

— **A MANSz. „Erzsébet" Vegyeskar vezetősége,** ezúton értesiti a dalkör működő tagjait, hogy Csősz László tanár, a dalárda karnagya hazaérkezett s augusztus hó harmadikán, hétfőn este igy ismét megkezdődnek a kottaismertető órák. Kérjük tagjainkat, hogy a kottaismertető tanfolyam óráin igen pontosan jelenjenek meg. — Az órák továbbra is hétfőn és csütörtökön este félhét órától nyolc óráig lesznek, a polgári fiúiskola énektermében, (Piac ucca 8. szám.) — Az augusztus hó másodikára tervezett nagyerdei kirándulás helyett vasárnap a Gúthra megy az énekkar, a már hirdetett MANSz. kirándulásra. Gúthra lehet útazni tagjainknak délelőtt 8 és 11 órakor, délután 1 óra 30 perckor. Részvételi díj oda és visszaútazásnál ebédjeggyel együtt 2 pengő. Aki a közös ebéden nem vesz részt, annak útazásra szóló jegy 1 pengő. Bort, sört a gúthi vendéglőben lehet kapni, rendes napiáron. A kirándulás részleteinek megbeszélése végett felkérjük tagjainkat, hogy 30-án, csütörtökön este félhét órakor sziveskedjenek felfáradni a polgári fiúiskola énektermébe. — Ugyanakkor lehet a részvételi jegyeket is átvenni. Később étkezésre szóló jegyeket már nem adhatunk.

Elnökség.

A Debreczen apróhirdetése olcsó, mert eredményes.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalata.
Dégenfeld-tér 4. szám.
Telefon: 11-85. szám.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti, júl. hó 28-án:

Nyugat-Európában hűvös időjárást okozva az élénk óceáni beáramlás egyre tart és eljutott egészen a Duna felső szakaszáig.

Hazánkban hőtfőn a nappali felmelegedés jóval meghaladta az átlagost s az Alföllön is elérte a 35 fokot. — Ugyanígy rendellenesen meleg volt a keddre virradó éjszaka is és a hőmérsékleti minimumok sok helyen megközelítették a húsz fokot. Esőt az országban sehonnan sem jelentettek.

Időprognózis: **Megélénkülő nyugati szelekkel hőcsökkenés, különösen nyugaton erősebb borulás és zivataros esők.**

——oooOooo——

— **Halálos szerencsétlenséget okozott a szakadt gázmaszk a petróleumtankon.** Budapestről jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a Dunán az egyik úszályhajón. Romániából petróleummal megrakodva érkezett a „Clarisse" nevű úszályhajó és Óbudán a Meder ucca irányában kötött ki. Gál Mihály 28 éves napszámos, gázmaszkkal fölszerelve leszállott a hajó egyik petroleumtankjába. Társainak feltünt, hogy hosszabb ideje nem tér vissza, gyanúsnak találták a dolgot és többen odamentek, hogy utánanézzenek, hogy mi lehet Gál elmaradásának az oka. Ekkor megdöbbenve látták, hogy a napszámos a tank alján holttan fekszik. Nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállott ki, amely megállapította, hogy a gázmaszk, amelyet Gál Mihály viselt, megrepedt, a mérges gázok áldozata lett a napszámos. A vizsgálat most azt igyekszik megállapítani, hogy hol szerezték be a Gál által használt gázmaszkot, amely a halálos szerencsétlenséget előidézte. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Jobboldalt van a szíve egy nagykőrösi kisfiúnak.** Nagykőrösről írják: Oláh Balázs, nyolcéves kisfiút a szülei torokgyúlladás miatt a tisztiorvosi hivatalba vitték vizsgálatra. Kocsis István dr megállapította, hogy a gyermek szíve a jobboldalon van és általában belső szervei mind ellenkező oldalon helyezkedtek el.

— **Az óceánrepülés az égre írta a magyarok kiáltását.** A Reviziós Liga az óceánrepülőket dísztagjává választotta és ez alkalommal táviratilag üdvözölte Rothermere Lordot, Baden-Badenben. Herczeg Ferenc, a Liga elnöke váilaszul a következő sürgönyt kapta: — Hálás köszönettel megkaptam távíratát. Örömmel veszem tudomásul, hogy a Magyar Reviziós Liga a magyar óceánrepülés két rekorderét dísztagjaivá választotta. Míg repültek, a magyarság kiáltása igazságos bánásmódért az égre volt felírva.

Rothermere.

Legjobb tőkebefektetés.

parcellázásra is alkalmas 3000 öles telek a Miklós-utca végén nagy gyárépülettel, rendkivül olcsón eladó. — Értekezhetni: dr Julow Jenő ügyvédnél, Szentanna-utca 10. szám.

Egy millió éves női koponyát találtak Ausztráliában

London, julius 28. A Daily Telegraph jelentése szerint Ausztrália középső részében, a Jervois hegységben egy női koponyát találtak, amely az ausztráliai anatómiai intézet iagzgatójának megállapitása szerint több, mint egy millió éves.

Három fiatalember támadása egy védtelen nő ellen

Tegnap délelőtt E. Mária, 20 esztendős, Bethlen ucca 11. szám alatt lakó cselédleány a debreceni kir. ügyészségen feljelentést tett Sz. Béla, Sz. Gyula és É. Zoltán ellen. Acselédleány feljelentésében előadta, hogy Sz. Béla julius hó 2-án felkereste őt és elcsalta lakására azzal az ürüggyel, hogy cselédre van szüksége és szeretné, ha ő beállna hozzá. A leány gondolta, miszerint beáll Sz.-hez cselédnek és elment a jó megjelenésü fiatalemberrel a lakást megtekinteni. E. Máriát azonban váratlan meglepetés érte, mert mikor belépett a lakásba, Sz. Béla bezárta az ajtót és megtámadta. Dulakodott vele, majd pedig erkölcstelen merényletet követett el rajta. Sz. Béla azután kiment a szobából és öccsét, Sz. Bélát küldte be a nőhöz, aki szintén merényletet követett el. — Sz. Gyula után pedig É. Zoltán követte társait.

Az ügyészség, a három erőszakos fiatalember ellen — a leány feljelentése alapján — meginditja az eljárást.

Megállapitották Magyarország háborus veszteségének pontos jegyzékét

Magyarországnak 660.000, Csonkamagyarországnak 290.000 hősi halottja van. — Ezernégyszáz magyar maradt Oroszországban.

Budapest, julius 28. A honvédelmi miniszterium illetékes osztálya most összeállitotta Magyarország háborus veszteségének pontos jegyzékét. Eszerint Magyarországnak 660.000, Csonkamagyarországnak pedig 290.000 hősi halottja van. — Ezek közül 90.000-nek a haláleset ét még nem anyakönyvezték hitelesen, de 406.000 halott haláleseti okmányának kiállitása már folyamatban van, mig a többi ügyében most folytatják a hivatalos nyomozást. Ennek a széleskörü s mindenre kiterjedő nyomozásnak valószinüleg meg lesz az az eredménye, hogy legfeljebb csak 5000 oly hősi halott lesz, akiknek a sorsát teljes homály fedi továbbra is. A honvédelmi miniszterium különben arra az érdekes megállapitásra jutott, hogy azok a volt orosz hadifoglyok, akik Oroszországban maradtak, már elvesztek Magyarország számára, mert orosz állampolgárokká lettek. **Kb. 1400 ilyen magyar él Oroszországban, akik ott már családot alapitottak.**

TIZENÖT PETICIÓT NYUJTOTTAK BE, MA DÉLIG.

Budapestről jelentik: Tegnap járt le a határideje a julius 28-iki választások megtámadhatóságának, tegnap délig kellett benyujtani a peticiókat a közigazgatási bíróságon. Még az utolsó pillanatban is többen éltek a petició fegyverével, az egyeségespárt részéről például legutóbb határozták csak el, hogy két mandátumot megtámadnak. Az egyik *báró Orosdy Fülöpné* szécsényi mandátuma, a másik *Schmidt Miklós* dárdai mandátuma. A peticiót *Krudy* Ferenc szécsényi pártja, valamint *Mándy Sándor* dárdai pártja tegnap délben be is nyujtotta a közigazgatási bíróságon. A beérkezés sorrendjében most, mint véglegesen megállapitható, a következő peticiókat nyujtották be:

Kiss István félegyházai mandátuma ellen *Horváth Lajos* pártja.

Fekete Lajos garbócbogdányi mandátuma ellen *Melczer Lila* pártja.

Mártonffy Gyula cséffai mandátuma ellen *Tildy Zoltán* pártja.

Nánássy Andor kállai mandátuma ellen *Steinfeld István* dr pártja.

Láng Boldizsár báró királyhelmeci mandátuma ellen *Wagner Károly* dr pártja.

Kálmán István turai mandátuma ellen *Borbély Andor* pártja.

Görgey József barcsi mandátuma ellen *Ulain Ferenc* dr pártja.

Bessenyey Zénó sárospataki mandátuma ellen *Nagy Ernő* pártja.

Prónay György megyaszói mandátuma ellen *Serényi László* gróf pártja.

Lázár Andor honvédelmi államtitkár szentesi mandátuma ellen *Rupert Rezső* pártja.

Csák Károly alsólendvai mandátuma ellen *Némethy Vilmos* pártja.

Zeőke Antal gyomai mandátuma ellen *Wangel Gyula* dr pártja.

Kuna P. András kunszentmiklósi mandátuma ellen *Mezei Lajos* dr pártja.

Beck Lajos őriszentpéteri mandátuma ellen *Mandorf Emil* dr pártja.

Végül benyujtotta peticióját *Friedrich István* pártja, a keresztény ellenzék Budapest déli választókerületének összes képviselői ellen.

— **Húsz kilométeres bicikliút után szívgörcsöt kapott a hűvös fürdőzésben.** Kiskőrösről jelentik: Gangel István, 16 éves kiskőrösi kereskedősegéd, vasárnap a kalocsai káptalan Kékespusztájára ment ki látogatóba, az öccséhez. A mintegy húsz kilométeres útat kerékpáron tette meg, Kiskőröstől Kékesig, ahol eltikkadva a rekkenő hőségtől, megakart fürdeni a közeli tóban. Aligért azonban a hűvös vizbe, szívgörcsöt kapott s pillanatok alatt elmerült ahabokban. Az öccse kiáltozására elősietö emberek már csak a holttestét emelhették ki a tó mélyéről.

x **Állandó érdeklődés kiséri — LIENER BÉLA legujabban kiállitott fényképeit a Csapó-u. 1. sz. alatti kirakataiban.**

1931—48. vght. szám.

Csatlakozást kimondó

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Dr Péterfi János ügyvéd által képviselt Ligó Gépkereskedelmi R. T. végrehajtató javára 1339 P 02 f tőke és több követelés járulékai erejéig a pladányi kir. járásbiróság 1929. évi 6613. sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930. évi január hó 10-én lefoglalt 2500 P-re becsült ingóságokra püspökladányi kir. jbiróság Pk. 148—1930. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett:

dr Schönfeld Miklós ügyvéd által képviselt Tolnay Béla és tsa javára 66 P 32 f s jár.,

dr Miklós Ármin ügyvéd által képviselt Nagy Karolina javára 115 P s jár.,

dr Péterfi János ügyvéd által képviselt özv. Szücs Lászlóné javára 259 P 79 f s jár.,

dr Péterfi János ügyvéd által képviselt Földesi Dezső javára 80 P s jár.,

dr Lindner Oszkár ügyvéd által képviselt Vacum Oil Company R. T. javára 1534 P 46 f s jár.,

dr Bruck Hugó ügyvéd által képviselt Üzemfelszerelési rt. javára 180 P s jár.,

dr P. Papp Ernő ügyvéd által képviselt Kovács Zoltán javára 175 P s jár.,

dr Wiener Samu ügyvéd által képviselt Fábry és Reiner javára 2458 P 85 f s jár.,

dr Bruck Hugó ügyvéd által képviselt Hungária Üzemfelszerelési R. T. javára 300 P s jár.,

dr Biró Károly ügyvéd által képviselt Bagi István javára 35 P s jár.,

dr Morvai Béla ügyvéd által képviselt Hoffer Schrantz Claiton Schuttleworth javára 400 P s jár.,

dr Ernyei Zoltán ügyvéd által képviselt Gazdaságberendező és motoreke R. t. javára 980 P 48 f s jár.,

dr Reiszky Károly ügyvéd által képviselt Astra Biztositó R. T. javára 271 P 70 f s jár.,

dr Lindner Oszkár ügyvéd által képviselt Vacuum Oil Company R. T. javára 1024 P 40 f s jár.,

dr Dietz István ügyvéd által képviselt Stux Gyula és Hugó javára 346 P 85 f s jár.,

továbbá a foglalási jkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégitési joguk még ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán: Földesen leendő megtartására határidőül 1931 év aug. hó 4. napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt traktort s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszinen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kivánságot irásban nem nyilvánit.

Püspökladány, 1931 julius hó 18.

Beczmann József
kir. bir. végrehajtó.

Lépjen be a „Debreczen" előfizetőinek táborába.

SZOMBATON ÉS VASÁRNAP KETTŐS MÉRKŐZÉST JÁTSZIK UNGVÁRON A BOCSKAI.

A Bocskai csapatát az eltitkolt athéni mérkőzésből kifolyólag eltiltotta a szövetség augusztus 15-ig külföldi mérkőzések lejátszásától. Ezt a határozatot a Bocskai elnöksége megfelebbezte és a határozatot át is változtatták 50 pengő pénzbüntetésre. Ilyenformán a Bocskai eleget tehet az ungvári egyesületek meghívásának, ahol szombaton és vasárnap fog vendégszerepelni az UTK és a CSK ellen. A csapat kedden délután már megkezdte a hivatalos trnéingeket Opata-Ormós Zoltán tréner vezetésével.

FELHIVÁS.

Felhivom a Hungária FC alant felsorolt játékosait, hogy folyó hó 29-én este fél 8 órakor Nyilastelep, Honti u. 31. szám alatt megjelenni szíveskedjenek: Licc, Pásti, Zaveczki I., Deák, Magyar I., Magyar II., Zaveczki II., Tóth, Brajnás, Bagdi, Bódi I., Bódi II., Fogarasi, Zenerovics. *Intéző.*

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készárupiacon nem alakult ki egységesen az irányzat, mert, míg a buza ira esett, addig a rozs emelkedett. Buzából közel 55 vagon cserélt gazdát 10—50 fillérrel olcsóbb árakon. A tiszavidéki buza alsó árát 50, felső árát 25 fillérrel szállították le.

A többi buzatipusok 10—20 fillérrel olcsóbbodtak. A rozs ára 7.5 vagon forgalom mellett 15—20 fillérrel emelkedett. A takarmánypiacon a zab irányzata tartott. Az árpa lanyha és az ára 25 fillérrel visszaesett.

A tengeri irányzata egy árnyalattal javult és 15 vagon forgalom mellett 5 fillérrel drágult. A magpiacon borsóban és repcében volt üzlet.

A budapesti és vidéki nagymalmok tisztárai (jul. havi száll. engedmény): Ogg 40.50—41.50, Og 39.50—40.50, 2-es 38.50—39.50, 4-es 37.70—38.50, 6-os 34.50—35.50, 8-as 20.50—21.00, rozs 0-ás 34—35, 2-es 33—34.

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 11.50—12.80, 78 kg-os 11.20—12.95, 79 kg-os 11.35—13.10, 80 kg-os 11.50—13.25, felsőtiszai és fejérmegyei 77 kg-os 10.25—10.65, 78 kg-os 10.10—10.80, 79 kg-os 10.55—10.95, 80 kg-os 10.70—11.10, dunántuli és pestvidéki 77 kg-os 10.15—10.55, 78 kg-os 10.30—10.70, 79 kg-os 10.45—10.95, 80 kg-os 10.60—11.00, bácskai 77 kg-os 10.25—10.65, 78 kg-os 10.40—10.80, 79 kg-os 10.55—10.95, 80 kg-os 10.70—11.10.

Pestvidéki rozs 8.90—9.10, egyéb rozs 8.90—9.10, zab I. 22.50—23.50, zab II. 22.00—22.50, egyéb tengeri 15.30—15.45, korpa 12.75—13.00, 8-as liszt 19.75—20.25, repce 21.00—21.50, biborhere 30.5—31.5, lenmag I. 26.00—26.5, lenmag II. 23.5—24.5, Viktória borsó 19—21, expressz borsó 16—17, uj árpa 16.75—17.25, uj zab 20.00—20.50, sz. répaszel 8.5—9.00.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font) 27.70—28.00, Belga frank (100 frank) 79.30—80.10, Cseh korona (100 kor.) 16.94—17.10, Dán korona (100 kor.) 152.30—153.30, Dinár (100 dinár) 10.10—10.20, Dollár (100 dollár) 571.25—576.25, Francia frank (100 frank) 22.60—23.00, Holland forint (100 frt) 229.60—231.20, Lengyel zloty (100 zloty) 63.65—64.25, Lei (10 lei) 3.40—3.45, Leva (100 leva) 4.10—4.18, Lira (100 lira) 29.80—30.20, Német márka (100 márka) 135.00—136.20, Norvég korona (100 kor.) 152.60—153.60, Osztrák schilling (100 schilling) 80.05—80.75, Svájci frank (100 frank) 110.95—112.15, Svéd korona (100 kor.) 152.70—153.70.

KŐFARAGÓMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület kőfaragó szakosztálya f. hó 29-én, azaz ma, szerdán este hét órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Ipartestületi átíratok és egyéb folyó ügyek. Az ülésen tárgyalandó ügyekre tekintettel, a szakosztályi tagok teljesszámu és pontos megjelenését ezuton kéri *a szakosztály elnöksége.*

RÁDIO

Szerda, julius 29.

9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Vizállásjelentés.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Szalonzenekari hangverseny.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
4.00: »A háztartásképzés külföldön és nálunk.« Stumpf Károlyné előadása.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5.00: Molnár Endre: »Két költő.« a) Hindu legenda; b) Levelek hullása. Felolvassa: Haraszthy Lajos.
5.30: Gramofonhangverseny.
6.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Közreműködik: Kővágó Lajos.
7.45: Békefi—Karinthy-est. (Részleteket nem közöltek.)
9.00: Pontos időjelzés, hírek, lóversenyeredmények.
9.15: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál (ének) közreműködésével.
Közben
10.00: Időjárásjelentés.
10.30: Somogyi Gyula francia nyelvű előadása: »La contribution dela Hongrie a la vicilisation universelle« (Magyarország szerepe az egyetemes kultura kialakulásában).
10.45: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye.

3306—1931 aü.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1931. év III. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását augusztus hó 15-ig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy a hivatal 31713 számu postatakarékpénztári lap utján eszközölhetők.

Abefizetést elmulasztók ellen a hivatal a határidő lejárta után végrehajtási eljárást indít.

Debrecen, 1931 julius hó 25-én.

Városi adóhivatal.

Szerkesztői üzenetek

S. Sándor. A Gyermekbarát Egyesület dolgában nálunk elmondott adatokat közvetlenül fogjuk eljuttatni az egyesület vezetőségéhez, hol nyilvánvalóan így is segítenek a felhozott panaszokon. Nyilvános pertraktáció bizonyára elkerülhető lesz és mégis elérik a kívánt célt, a panaszok megszüntetését.

Debreczen—Nyirbátori Hév. Rt.

HIRDETMÉNY.

Értesitjük az utazóközönséget, hogy a debrecen—nyirbátori viszonylatban a sinautóvonatok menetdiját folyó évi augusztus 1-től kezdve az eddigi 5.60 pengőről 4.60 pengőre szállitottuk le.

Debrecen, 1931 julius 27.

A Debrecen—Nyirbátori Hév. üzletigazgatósága.

Férfi ruha tisztitása vasalása 4 pengő
Weisz kelmefestő,
Arany János ucca 9. sz

MŰVEK
KÖNYVEK
FALRAGASZOK
HÁROMSZÍNNYOMATOK
ÜZLETI NYOMTATVÁNYOK
ILLUSZTRÁLT FOLYÓIRATOK

KÖNYVKÖTÉSZET
CINKOGRÁFIA
»DEBRECZEN«
KIADÓHIVATALA

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1. SZ.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér: vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Házasság

Nősülnék
sürgősen, kis hozománnyal, vallás különbség nélkül 35 éves jeligére a kiadóba. 367

Alkalmazást keres nő

Vidéki kislány
ajánlkozik teljes ellátással, nőiszabó tanulónak, azonnal, Csapó ucca 73. szám. 388

Alkalmazást nyer nő

Takarítónőt
keresek. Jelentkezni f. hó 29-én, szerdán délután. Cim a kiadóban. 378

Manicürös
kisasszony, azonnal belépheti, Kolozsváry, — Rózsa ucca 3. sz. 389

Ügyes
jómegjelenésü kiszolgálóleány felvételik, ét kezdébe, Rákóczi ucca 12. szám 387

Perfekt
munkaszerető szobalány, hosszú és jó bizonyitvánnyal augusztus hó elsejére felvétetik, Simonffy ucca 2-a I. e. első ajtó. 382

Augusztus elsejére
felfogadok mindenes cselédet, ki hosszabb ideig szeret szolgálni, Dózsa ucca 8. szám. 384

Keresek
megbizható mindenes szakácsnőt hosszú bizonyitvánnyal. Arany János 39 emeleten. 355

Ügyes
manikürös kisasszony üzletbe ajánlkozik. — Cím a kiadóban. 393

Egy
mindenes szakácsnő — azonnal vagy augusztus 1-ére felvétetik. — Kossuth u. 48. vv.

Alkalmazást nyer
férfi

Házmseter,
gyermektelen, takarításért egyszobát kap, azonnalra is, József kir. herceg ucca 25. sz. 375

Kifutó
20 éven felüli, felvétetik, Rákóczi ucca 39. sütőm. 373

Készpénzzel
gazdagon díjazom, kereskedő, tisztviselő, gazdálkodáshoz értő — egyént elhelyezkedéshez juttat. Cím a kiadóban. 349

Kifutófiu
napi 3—4 órára felvétetik. Barna u. 12. 361

Takarításért
2 szobás lakást adok — gyermektelen házaspárnak vagy magánosnak. Werbőczy u. 3. 358

Majoros
cselédet kommencióra azonnal felfogadok, kinek 14 éves fia vagy gyereke van. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 360

Házmester
nagy fiával felvétetik — aug. 1-ére. Hatvan ucca 60. szám. 357

Kifutófiú
felvétetik, Varga ucca 35. szám, fűszerüzlet. 390

Oktatás

Érettségizett
fiatalember, javítóvizsgára előkészít, középiskolásokat, Eötvös u. 80. szám. 39

Vegyes

Komfortos
erkélyes lakáshoz magános urinő lakótársnőt keres zongora használattal, esetleg teljes ellátással. Ugyanott egy bécsi gyártmányú fekete rövid zongora bérbeadó. Cím a kiadóban. 138

Elelmiszer, ital

Bor
rizling, 60 fillér, öt liter vételnél ötven fillér. Csakis fajbor, Márkus kimérésében, Böszörményi út 49. 1526 VII 29.

Hangszer

Mesterhegedű,
brácsa, kották, lexikon nyelvtanok, eladók. Megtekinthetők 2—4 óra között, Timár ucca 9 szám. xx

Autó, motor, kerékpár

ALKATRÉSZEKET kerékpárjához, motorjához ne vegyen addig, amíg áraimat meg nem tekintette. Bodnár, Csapó ucca 68. szám. 9-h vv.

Rádió

Eladó
kettőlámpás rádió hangszóróval, vagy kerékpárral elcserélhető. — Homok u. 83. 295

Ajánlat

SZEMüvegek, hőmérők és látszerek legolcsóbban — **Paulo vésnök, bélyegzőkészítő és látszerkereskedőnél, Batthyányi u. 22 szám 16h—vv**

Poloskairtást
Cyángázzal vagy szabadalmazott folyadékszerrel és lakások vizsgálását felelősséggel, megbízhatóan végzem. Poloska-, sváb- és patkány irtószer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. Telefonhivóm 845. 86

Jön
az amerikai hőhullám! siessen Bálint Irén női divatszalonjába, míg nem késő. (Kossuth u. 42. sz.) A legszebb és legújabb divat modellek után készülnek — complék, kabátok, kosztümök 16 pengőtől, estélyi és uccai ruhák 6 pengőtől. 275-VII-28

Célszerű találmány!
Egy helyet foglal és két cél szolgál a 3023. sz. alatt szabadalmazott — Asztal-ágy, mely nappal teljesen asztalképét mutatja, éjjel pedig kényelmes fekhelyt ad. Csinossága folytán szobába is elhelyezhető, különösen családoknál igen alkalmas. Kapható és megrendelhető egyenes vagy esztergált lábbal 25 pengőtől felfelé többféle méretben és kivitelben, jótállással — egyedül a feltalálónál és készítőnél. Löki Sándor asztalosmesternél. Kígyó u. 5., ahol is vételkényszer nélkül megtekinthető. 91

Ondolálás 50 fill.
nőihajvágás 30 fillér, manikür 30 fillér, fejmosás 60 fillér. Miklós ucca 53. szám, Toma. 371

Vadászterületre
Tégláson négy tagot felveszünk. Érdeklődni lehet Poroszlai út 30. vagy csütörtökön délután négy órakor Téglás on. Őz, fácán, fogoly, nyúl böven van. 376

Figyelem!
Cipőtalpalás 1.80 Kovácsnál, Verbőczy u. 2. szám alatt. 395

Padlólakkok
speciális minőségben, magasfényű a legszebb színekben, olcsó árban Kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott biztos hatású irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkány és egér irtására VV

Paplanlepedő
varrás 1.50, férfiing 1.20, gépendli mtr 10 fillér, monogram 20 fil lértől. Kézi- és géphimzés, gyönyörű kivitelben, olcsón készül, Sas ucca 2. sz. 6 h v. v.

Őszi szezonra,
divatlapjaim megérkeztek. Urhölgyek figyelmét felhivom, hogy tájékoztatás miatt — megrendelés nélkül — szalonomban megtekinteni szíveskedjenek. Feltünően szép és elegáns modellek után készítek complét, uccai és estélyi ruhákat, valamint átalakításokat most igen olcsón vállalok. Bálint Irén, Kossuth u. 42. sz. 275 — VII. 28-ig

1 Távirat
10 fillérbe
kerül szavanként s azzal csak egy embert értesit - - szándékáról

APRÓ-HIRDETESEINK
HÉTKÖZNAP CSAK . 4
VASÁRNAP 6
FILLÉRBE KERÜLNEK SZAVANKÉNT S AZ OLVASÓK EZREI ÉRTESÜLNEK SZÁNDÉKÁRÓL.

Ezért vegye a „DEBRECZEN" apróhirdetési rovatait ön is gyakrabban igénybe.

Iroda

Piac uccán
75. szám alatt kiadó orvosi rendelőnek, s irodának, vagy garsonnak különbejáratú két szoba, fürdőszobával,

Ingóságvétel

Aranyat,
fogaranyat a legmagasabb árban veszek, — órajavítás már 2 pengőtől, jótállással, Bercsényi Béla órás, Simonffy utca 2 x-31

Tört aranyat,
fogaranyat a legmagasabb árban vesz Haás Janka aranybeváltó. — Simonffy ucca 7. szám. 1325. VIII. 13-ig.

Kiadó lakás
egy szobás

Egy szoba,
konyhás lakás villanynyal aug. 1-ére kiadó. Bercsényi u. 44. szám. 356

Kiadó
egy szoba, konyha, József kir. herceg u. 24. szám. 391

Kiadó
2 drb 1 szoba, konyhás lakás. K. Tóth u. 16. 364

Egy szoba,
konyhás lakás, istálló kocsiszin, vagy garázs, egyéb mellékhelyiségekkel, külön udvarral kiadó. Kétmalom ucca 9. szám. Értekezni lehet Piac ucca 77. szám első emelet, dr Fényes. F.

Egy szoba,
konyha kiadó. Eötvös ucca 66. sz. (Bj.)

Kiadó
augusztus elsejére egy szoba, konyha, előszoba, spájz, Ruyter ucca 18. szám, a vagóngyárkapuval szemben. 379

Szoba,
konyha, spájz, ujonnan festve, kiadó. Darabos-u. 25. 351

Egy szoba,
konyha és mellékhelyiség, disznó- és baromfi tartással kiadó. Havi 15 P. Szepességi u. 53. sz. Téglaskert. 354

Egy szoba,
konyhás lakás kiadó. Garay u. 13. sz. 310

Uccai
szobás, konyhás lakás azonnalra kiadó. Kálmánczhelyi ucca 6. — Kincseshegy. 363

Kiadó lakás
két szobás

Kiadó
egy kettőszobás udvari lakás szeptember 1-ére. Csapó u. 36. szám. Érdeklődni a házmesternél. vv.

Kétszobás
teljes komfortú lakás augusztusra kiadó. Értekezni Varga ucca 25. 296

Két szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel kiadó, Böszörményi út 5. szám. Értekezni lehet a kapusnál. 386

Széchenyi ucca 34.
szám alatt kétszobás lakás, konyha, előszoba, cselédszobával kiadó. 392

Kiadó lakás
három szobás

Uj comforttal
felszerelendő háromszobás, parkettes, fürdőszobás lakás, novemberre kiadó, József kir herceg ucca 12. szám. 385 VIII—8-ig.

Kiadó lakás
nagyobb

Négy szoba,
parkettes, hol fürdőszoba, cselédszoba, virágos udvar, kiadó. Csapó 59. 366

Orvosi rendelőnek
is alkalmas földszinti ötszobás uccai urilakás kiadó. Arnay János u. 20. Emelet. 303

Egész ház,
augusztus hó elsejére kiadó, modern lakás. Értekezni lehet Fényes ügyvéddel. F.

Ötszobás,
modern másodemeleti lakás augusztusra kiadó Piac ucca 68. szám. 237 — VII. 30-ig.

Bútorozott szoba

Különbejáratú
előszobás bútorozott — szoba kiadó. Széchenyi kert, Erőss Lajos u. 6. 305

Különbejáratú
szépen bútorozott diszkrét uccai szoba kiadó. Varga 45. 141

Uccai
bútorozott szoba, előszobával kiadó, orvosi rendelőnek is alkalmas, Hatvan ucca 16. szám. 377

Különbejárattal
uccai szoba, esetleg két személyre is kiadó, Csokonai ucca 13. sz. 370

Bútorozott szoba
központban, különbejárattal, kapukulccsal kiadó, Füvészkert ucca 12. szám. II. 372

Lépcsőházi
különbejáratú uccai bútorozott, féregmentes szoba, egy-két személynek kiadó, Nemzetőr ucca 3. sz. 380

Különbejáratú
kis zoba bútorral vagy anélkül villanyvilágítással 16 P-ért kiadó. Domokos Lajos u. 6. sz. x

Bútorozott
tiszta szoba központon kiadó. Bethlen u. 57. 353

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
augusztus elsejére kiadó a Bika bérházban. 10h—31.

Üzlethelyiség,
forgalmas útvonalon, első bér mellett, azonnal kiadó, Ferenc József út 89. szám. Royal szállodával szemben. Blattner üvegesnél. 1977

Hajduhadházon,
a piac legforgalmasabb helyén azonnali beköltözéssel több üzlethelyiség kiadó. Bagdi József hentesnél. 352

Ingóság eladás

Nagyértékü
ékszerekről perzsa szőnyegekről szóló letéti jegyek, igen olcsón betétkönyvért is, eladók Cím a kiadóban. 368

Gyermekkocsi
eladó. Piac 43., IV. 3 350

Eladó föld

Létai úton,
két kilométernyire 12 holdas tanya eladó. — Betétkönyvvel fizethető Bővebbet dr. Székely ügyvédnél, Arany János ucca kettő. 362

Eladó házhely

Sestakerti
telkek Központi egyetemtől 3 percnyire eladók. Értekezni Piac ucca 70. Ügyvédi irodában.. 10h-VIII-1.

Eladó villatelkek
Poroszlai út elején, — most megnyilt Horthy Miklós úton. Értekezni lehet Nap ucca 4. sz Telefon : 12-83. 1885—VII—30-ig.

Saroktelek.
300 négyszögöles, 400 pengő bankteher van rajta, 400 pengő készpénzért, vagy Első Takaréki betétkönyvért megvehető. Cím a kiadóban. 369

Villatelek
eladó a központi egyetem közelében, négyszögölenként 12 pengőért, Értekezhetni lehet Poroszlai út 47. sz és Kardos ucca 3. (a.)

Eladó ház

Bankbetéttel,
megvehető az Apafi u. 35. számú csinos családiház. Részben adómentes. Minden kényelemmel ellátva. Havi jövedelme 100 pengő. 374

Kishegyesi út
24. szám alatt levő családiház, kerttel, gyümölcsössel, azonnal bérbeadó, esteleg eladó. 383 VIII-31-ig

Eladó állatok

Vadászkutya
Pointer 10 hónapos, — kokker spaniel 2 éves szuka eladó. Poroszlai út 30. 311

150 darab
anyabirka feles tartásra kiadó. Értekezni lehet Erdei Mózesnél a váncsodi határban levő tanyán, a 11-es számú Berettyó őrház mellett. 365

Felelős szerkesztő: PÁLFFY JÓZSEF. — A TISZÁNTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotáclós nyomása.